

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1140) 1971 GRUODŽIO-DECEMBER 9

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Studentai be cemento

Š.m. lapkričio pabaigoje Toronte įvyko Š. Amerikos lietuvių studentų suvažiavimas. Jame švystelėjo viltis, kad studentų veikla atgyja ir ima konsoliduotis. Net centro valdybos nariai džiaugėsi pranešimuose, kad skyrių veikla ima atsigaivinti, bet tas džiaugsmas šiek tiek išblėso, kai gausus suvažiavimas išsiskirstė neįsiskyręs centro valdybos. O ir anksčiau valdyba buvo sudaryta krizės būdu. Kodėl nepavyko išrinkti valdybos dabar, lieka neaišku. Vadovai teisinasi netinkamu statutu, rinkimų atidėjimu paskutinei suvažiavimo dienai, srašų nepristatymu ir kitais technikinio pobūdžio motyvais. Bet tai nėra esmė. Minėtų reiškinų pagrindu glūdi pernėnamos domesys lietuviškajai organizuotai veiklai akademiniame plote, ir stoka vadovaujančios rankos. Valdybų išrinkimas visose lietuvių organizacijose nėra lengva procedūra, bet jai pasiruošiama iš anksto. Visi žino, kad valdybos neišrinkimas yra vengtinis organizacijos sušlavimas, galįs palaidoti ir pačią organizaciją. Dėlto rinkimams pasiruošiama iš anksto, surandami kandidatai ir tuo būdu išvengiama pavojingo tamposi suvažiavimo metu. Studentų suvažiavimo rengėjai, matyt, rinkimų nebuvo paruošę, laikėsi statuto raidės ir liko be valdybos. Jei pavyktų išrinkti korespondenciniu būdu, padėtis bus atstatyta į normalias vėzes. Norisi linkėti, kad pavyktų, nes lietuvių studentų Š. Amerikoje yra gana daug. Jau vien faktas, kad torontiškiame suvažiavime dalyvavo 180 jaunuimo, rodo, jog vėta šioje srityje padirbėti. Lietuviškas ryšys tarp išsisklaidžiusių po visą kontinentą studentų yra gyvas, bet nesucentuotas.

Įdomi dabartinės lietuvių studentijos dvasia. Visi jau gimę Š. Amerikos žemėje, čia augę ir augstesnius mokslus pradėję ar įpusėję. Tarp savęs kalba angliskai. Mėgsta iškilmingus viešbučius ir šokių. Pvz. suvažiavimo metu šokių vakarai buvo gausiai lankomi, o kiti dalykai susilaukė daug mažiau dėmesio. Lietuviškąjį reikalą jiems nėra svetimi, nors toli gražu nepirmieji. Suvažiavime jie gana gyvai domėjosi Lietuvos istorija skaidrėmis. Simo Kudirkos byla jų širdyse tebėra gyva. Pernykštės demonstracijos nėra užmirštos. Lankymosi klausimas okupuotoje Lietuvoje domina. Organizaciniai reikalai, atrodo, mažiau rūpi — juos sutvarkys "kas nors kitas". Tačiau taip yra ne tik studentuose, bet ir visose lietuvių išeivijos organizacijose. Tai bendra silpnybė, kuri studentuose tik gal dar labiau išryškėjo. Mat, daugumos studentų laikotarpis gana trumpas — ketveri ar penkeri metai. Žmonės gana sparčiai keičiasi, ir nėra kam pastoviai vadovauti bei cementuoti studentijos. Reikėtų, kad į studentų veiklą aktyviau įsijungtų baigusieji universitetus ir siekią akademinių laipsnių. Be jų bendrojo kurso studentai niekad negalės sucentuotis gana sparčiai besikeičiančios organizacijos, išvystyti brandesnės veiklos ir sujungti visus studijuojančius tautiečius. Juk lietuvių studentų veikla išeivijoje klestėjo tada, kai jai vadovavo vyresnieji studentai, vėliau tapę profesoriais. Be to, prie studentų veiklos cemento turėtų aktyviau prisidėti dar krutiančios studentų grupės — ateitininkai, skautai vyčiai, neolituanai ir kt. Jie galėtų paruošti aktyvą, sugebančią veikliau reikštis studentų visuomenėje.

Lietuviškoji visuomenė į studentų veiklą žiūri gana kritiškai ir dažnai apgailestauja jos neįgaunamąsias puses. Bet antra vertus, ar toji mūsų visuomenė sudarė visas galimas sąlygas studentų veiklai? Kai palygini estų ir ukrainiečių studentų turimas sąlygas, atsakymas — ne. Pvz. Toronto estai, nė kiek negausnė už lietuvių, yra pastatydinę milijonines vertės studentų pastatą "Tartu College", kurio pirmasis aukštasis skydas studentų korporacijai, o kiti aukštai nuomojami įvairių tautybių studentams. Dalį lėšų sudėję estų filisteriai ir šiaip pasiturintieji asmenys, kitą dalį davė ir skolino valdžia. Panašią instituciją, žymiai mažesnę, turi ukrainiečiai St. Vladimir Institute vardu. Jame gyvena jų studentai-ies (jų tarpe du lietuviai) ir šalia įprastinio kurso universitete yra pareigoti dalyvauti ukrainistikos paskaitose, kurios rengiamos institute. Panašiai tvarkosi ir estai. Tai bene geriausiai ir praktiškiausiai susitvarkiusios tautinės grupės šioje srityje. Lietuviai čia yra labai atsilikę. Savo studentus jie yra palikę, kaip sakoma, Dievo valiai. Kadise vienas mūsų tautietis siūlė parduoti Toronto Lietuvių Namus ir įsigyti Lietuvių Studentų Namus universiteto rajone. Jo pasiūlymas buvo išjuoktas ir vienu ypu palaidotas. Po kelių metų matome, kad šioje srityje liko didelė spraga. Dauguma studentų, pasiekusių universitetus, dingsta iš lietuviškojo gyvenimo, o jame išliekančieji neturi tinkamos atromos. Be to, nėra festinumo tarp filisterių ir studentų. Estai ir latviai tą festinumą išlaikė, atgaivindami tradicines korporacijas. Mums tai jau pavėluoti klausimai, bet geriau vėliau, negu niekad.

KANADOS IVYKIAI

PREMJERO VIZITAS ITALAMS

Premjeras P. E. Trudeau visą dieną paskyrė susitikimui su Toronto italais, teisingiau sakant, su 2.000 rinktinio italų dvejusio pobūviuose. Kadangi Toronte italų yra apie 350.000, šis premjero mostas gali duoti nemažos naudos liberalams artėjančiuose federaciniuose rinkimuose. Tokių susitikimų P. E. Trudeau yra numatęs ir daugiau visoje Kanadoje, bet šiuo metu nežinoma ar toks išskirtinis dėmesys bus parodytas ir kitom etninėm grupėm. Nemaža jų dalis yra pasipiktinusi premjero

P. E. Trudeau pradėta bičiulystė su Sovietų Sąjunga, perdėliu dėmesio A. Kosyginui. Susitikimuose su ukrainiečiais bei kitomis R. Europos grupėmis premjerui P. E. Trudeau būtų sunku išvengti tarptautinės politikos — jų teisėto reikalavimo remti sovietų okupuotų kraštų išlaisvinimą ar bent stengtis, kad Maskva išleistų iš kalėjimų ir psichiatrinio ligoninių politinius kalinius. Kaip praktika rodo, tokių paslaugų etninėm grupėm premjeras P. E. Trudeau nėra linkęs daryti. Todėl visiškai suprantamas jo netikėtas dėmesys italams, nekilantiems jokių politinių problemų. Ateiviams iš Italijos rūpi ne politika, o kanadiškas doleris. Tai liudija ir Toronto italų bendrumo mėnės vardu premjerui P. E. Trudeauau įteiktas prašymas mokėti Italijon grįžusiems asmenims pensijas, nors jie Kanadoje nebūtų išgyvenę 25 metus.

T. ŽIBURIŲ SKAITYTOJAM

DEKOJAME tiems, kurie jau pratęse savo prenumeratą 1972 metams, ir kviečiame nedersti visus kitus. Ypač dėkingi esame skaitytojams, pridedantiems auką arba siūdančiams remėjų prenumeratą \$10. Visus kviečiame atsilyginti iš anksto, kaip to reikalauja pašto taisyklės. Kviečiame ir prenumeratorių eiles ir tuos, kurie iki šiol "T2" dar neprenumeravo. Naujiems skaitytojams pirmasis mėnuo — \$2, o prenumerata — tik \$5. UŽSAKANTIEM "T2" — \$10 kalėdinę dovaną naujiems skaitytojams metinė prenumerata \$5. NORINTIEMS susipažinti su "T2" siūlome kurį laiką nemokamai. Prašome pranešti tokių tautiečių adresu.

Federaciniame parlamente kilusi audra dėl mokesčių reformos naujojo įstatymo privertė P. E. Trudeau viešagė sutrumpinti vieną dieną ir grįžti Otavon. Kaikurie naujojo įstatymo paragrafai turi įsigalioti 1972 m. sausio 1 d., o parlamentas lig šiol tėra išstudijavęs trečdalį siūlomų reformų. Oozicinės partijos įstatymo priėmimą (Nukelta į 7-tą psl.)

Sudburio lietuvių tautinių šokių grupės "Ramunėlė" šokėja Teresė Stepšytė, simbolizuojanti visą lietuvių atžalyną Kanadoje. Ši jos nuotrauka buvo atspausdinta "The Sudbury Star" lapkričio 19 d. drauge su kitomis gausiomis "Ramunėlės" nuotraukomis

Lietuviškojo gyvenimo bylos

Pavergtos Lietuvos vardas vėl plačiai nuaidėjo didžiojo Kanados ir J.A.Valstybių spaudoje

Pavergtųjų tautų, jų tarpe ir Lietuvos, byla gana plačiai nusikambėjo visoj Kanados spaudoje ryšium su Sov. Sąjungos premjero A. Kosyginio atsilankymu. Šiuo metu Lietuvos vardas vėl plačiai minimas ryšium su dvejų kunigų — Juozo Zdebskio ir Prospero Bubnio nubaudimu už vaikų mokymą religijos savo parapijų bažnyčiose. Didieji laikraščiai paskelbė tai žinią, gautą iš Maskvos, didelėm antraštem, pabrėžiančiom jų kunigų "nusikaltimą". Laisvoji spauda stebisi, kad civilizuoame pasaulyje dar yra barbarų, draudžiančių kunigams mokyti vaikus religijos. Tai tokia esminė teisė, kurios negali uždrausti jokia valdžia. Sovietiniai pareigūnai aiškina, esą tokie jų įstatymai, kuriems reikia paklusti. Jeigu tie įstatymai uždraustų žmonėm valgyti, reikėtų irgi paklusti. Jeigu jie uždraustų lietuvišką raštą, kaip tai buvo caro laikais, irgi reikėtų paklusti, nes to reikalauja "įstatymai". Bet tai nesąmonė, kuria didžiujai sovietai savo imperijoj, o laisvojo pasaulio akyse kompromituojasi.

Garsios metinės JAV didžioji spaudoje plačiai paminėjo Simo Kudirkos išdavimo metines. Kaikurie dienraščiai paskelbė ta tema vedamuosius. Pvz. "Buffalo Evening News" lapkričio 26 d. rašė: "Deja, nedaug kuo galima pagelbėti lietuviui jūrininkui, kuris dabar atlieka 10 metų bausmę koncentracijos stovykloje, tam simboliui daugelio lietuvių, dabar pavergtų Sovietų Sąjungoj. Vis dėlto yra vilties, kad Maskva, jautri pasaulio opinijai šiuo besibaigiančio šaltojo karo metu, gali būti paskatinta palengvinti kalinio likimą, esant gyvai pasaulio reakcijai. Pvz. šauksmas dėl žydų persekiojimo, atrodo, turėjo įtakos emigracijos palengvinimui. Galimas dalykas, viešojo opinija gali bent šiek tiek palengvinti likimą jūrininkui, kuris buvo mūsų neapdairumo auka." Kitas dienraštis "Courier Express" lapkričio 24 d. vedamajame priminė S. Kudirkos atvejį ir pabrėžė lietuvių pastangas jį išlaisvinti. Esą amerikiečiai jį jau pamiršo, bet lietuviai — ne. Lietuvių Bendrumėnė esą stengiasi jį išlaisvinti ir aplamai prisidėti prie Lietuvos laisvės atgavimo. "Tai iš tikro sunkūs uždaviniai. Kaikas laiko juos beviltiškais. Vis dėlto mes pasirodyme apsislėdę, jei nepritarume lietuvių-amerikiečių organizacijos pastangom, kalbančiom norinčiųjų būti laisvais vardu. Mes skatiname pilną, viešą paramą jos tauriom pastangom".

Washington Post" idėjo didelę nuotrauką ir atitinkamą paaiškinimą. Toje išskilė VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas pasakė kalbą, kurioje, tarp kita ko, pabrėžė:

Mes reikalaujame, kad Simas Kudirka būtų parodytas pasauliui, įrodo, jog jis gyvas ir sveikas. Mes reikalaujame, kad jis būtų paleistas į laisvę pagal Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos nuostatus. Simai Kudirka, jei šandien esi gyvas, žinok, jog mes žinome, kad kenti sovietų brutalumą. Mes gerbiame Tave ir už tai, ką esi padaręs laisvės idealui pasauly. Man tenka garbė visų lietuvių vardu nueiti šį žuolų lapų vainiką į vandenį, kuriuose Simas Kudirka savo asmens tragediją mums visiems įrodė laisvės vertę. Ažuolas lietuvių tautosakoje simbolizuoja jėgą, drasą ir išlikimą audrų akivaizdoje. Lietuvių tauta išliks ir vėl susilauks laisvės.

UPEI spaudos agentūros pranešimu, S. Kudirka esąs laikomas priverčiamųjų darbų stovykloje, kuri yra Mordavijos respublikoje. Jis atsisakęs eiti į privalomus politinius kursus ir netekęs teisės pirkti krautuvėję papildomo maisto, rūkalų ir pan. reikmenų.

Kvislingas Niujorke

Jei S. Kudirka yra kovojančios bei kenčiančios lietuvių tautos simbolis, tai Vytautas Zėnkevičius yra Maskvai pasidavusių atstovas. Jį Sov. Sąjungos delegacija iškišo JT socialinių, ekonominių, kultūrinių reikalų komitete, kur JAV atstovas sen. Derwinski priminė Sov. Sąjungai jos pavergtas tautas, jų tarpe ir Baltijos kraštus. Kai Safrončukui nepavyko atsikirsti, buvo iškvieistas V. Zėnkevičius, kuris politruko stiliumi bei terminais bandė užtušti istorinius faktus. Tai buvo gėdos diena Lietuvai, nes jos žmogus išėjo ginti ne savo pavergtos motinos, o pavergęjos Maskvos. Kai sveitintais grynė Lietuvą tarptautinėje arenoje, lietuvių gėdingą puolę ją ir jos sūnus bei dukras. Tokia, matyt, komunistinė moralė — imperialistinė Maskva už viską svarbesnė. Kada gi lietuvių komunistai pradės veikti ir galvoti lietuviškai?

Pasaulio įvykiai

INDIJA IR PAKISTANAS PRADEJO KARĄ, KURIS JAU YRA TREČIAS karinių jėgų išbandymas abiejų kraštų nepriklausomo gyvenimo laikotarpyje. 1948 ir 1965 metais susidūrimas įvyko dėl Indijai tekusios Kašmiro provincijos, o dabartinio karo kibirkštimi buvo Pakistano prez. gen. Y. Khano nesėkmingas bandymas savivaldos ir net pilnos nepriklausomybės reikalavusį Rytų Pakistaną numalšinti ginklo jėga. Panaudotos teroro priemonės privertė beveik 10 milijonų bengaliečių iš R. Pakistano pabėgti Indijon. Toks pabėgėlių skaičius tapo nepakeliama našta neturtingai Indijai. Todėl nenuostabu, kad jos vyriausybė pradėjo reikalauti politinio sprendimo R. Pakistane ir, nesulaukusi prez. gen. Y. Khano pritarimo, ginkluoti ir remti partizanus. Porą savaitių trukę susirėmimai Indijos ir R. Pakistano pasienyje

virtė visuotiniu karu, kai Pakistano prez. gen. Y. Khan savo aviacijai įsakė bombarduoti aerodromus vakarinės Indijos dalyje. Šį savo žygį jis pavadino Indijos išprovokuotu karu ir ragino karius kovoti iki galutinės pergalės. Indijos premjerė I. Gandhi taip pat buvo priversta mesti į kautynes lėktuvų skaičiumi gerokai didesnę savo aviaciją. Jos teigimu, Indija negali leisti, kad R. Pakistane būtų išžudyta bengaliečių tauta. Šiuo metu abi pusės skelbia didžiulius laimėjimus oro kautynėse — didelį numuštų lėktuvų skaičių. Kuris kraštas meluoja, paaiškės ateityje, kai bus pasiekta teritorinių laimėjimų ir pralaimėjimų, kurių neįmanoma paslėpti po propagandos skraiste. Jungtinių Tautų saugumo taryba bando rasti Indijai ir Pakistanui priimtina karo pailubų formulę, bet jos nenori nė viena kariaujanti šalis. Jungtinėm Tautom nemažą rūpestį sudaro Indijos-Sovietų Sąjungos draugystės sutartis ir komunistinės Kinijos pažadėta parama Pakistanui. Jeigu Pekingas ir Maskvė laikysis savo pažadų, Indijos-Pakistano karas gali tapti antroju Vietnamu, kuriame ragus teks suremti dviem raudonojo komunizmo ideologiniam ožiam — Maskvai ir Pekingui. Šiuo metu betgi neatrodo, kad Sovietų Sąjunga ir Kinija norėtų įsivelti į Indijos-Pakistano karą, kai JAV baigia pasitraukti iš P. Vietnamo. Karių ir ginklų požiūriu Indija yra gerokai stipresnė už Pakistaną, bet didžiąją savo kariuomenės dalį ji turi pavolti 1.500 mylių Kinijos pasienio apsaugai.

VIESNAGĖ KINJULOJE

Vašingtonas ir Pekingas tuo pačiu laiku paskelbė, kad prez. R. Niksonas Kinijon atvyks sekančią metų vasario 21 d. ir namo grįš vasario 28 d. Viešnagė organizavusio H. Kissingerio papildomu pranešimu, prez. R. Niksonas lankysis Pekinge, Safrončukui ir Hangčove. Pokalbiai yra numatyti su kompartijos vadu Mao o ir premjeru Čuenlai H. Kissingerio nuomone, iš tų pokalbių nepatartina laukti tokių didelių sprendimų, kaip pvz. diplomatinį ryšių užmezgimas ar įtampos pašalinimas tarp komunistinės Kinijos ir tautinės Kinijos vyriausybės Formozoje. Užsienyje vis dar daromi spėliojimai dėl Kinijos krašto apsaugos ministerio ir kompartijos vado Mao įpėdinio Lin Piao bei kelių augusiųjų karininkų likimo. Visą ginkluotųjų jėgų vadovybę ir savo rankas dabar yra perėmęs pats Mao. Lin Piao ir jo draugų pavardės neminimos spaudoje, bet jos puslapiuose netrūksta straipsnių, kritikuojančių oportunistus, jų sąmokslus bei intrigas.

EGIPTAS IR IZRAELIS

Artimųjų Rytų didėjanti įtampa buvo perkelta į Vašingtoną ir Niujorką. Su prez. R. Niksonu pasitarimus Baltuosiuose Rūmuose turėjo Izraelio premjerė G. Meir, atvykusi į JAV prašyti karinės paramos. Jai daugiausia rūpi amerikietiški "Phantom" naikintuvai, kurių tiekiamą Izraeliui prez. R. Niksonas buvo sustabdęs. Pranešimuose apie prez. R. Niksono ir premjerės G. Meir susitikimą naikintuvų klausimas liko nutylėtas. Galimas dalykas, prez. R. Niksonas daro spaudimą Izraeliui pradėti derybas su Egiptu ar galbūt lėktuvus parduos be įprastinio pasigarsinimo. Niujorke, Jungtinių Tautų visumos posėdyje, griežtos rezoliucijos Izraeliui pasmerkti reikalauja Egipto užsienio reikalų ministeris M. Riad, primindamas daugelio jau užmirusių 1967 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją, įpareigojusia Izraelį atitraukti savo kariuomenę iš arabų žemių. Egipto prez. A. Sadatas, pakeitęs mirusį G. A. Naserį, buvo pasiryžęs pradėti Vašingtono siūlomąs derybas su Izraeliui ir netgi sutiko su karo pailubom Suezio pakrantėse, tačiau Amerika šiem pokalbiams neišjudino Izraelio. Si nesėkmė yra gerokai sumenkėjusi prez. A. Sadato prestižą egiptiečių akyse. Kėhloje būklėje jis taip pat yra atsidūręs dėl dažnai kartoto šūkio, kad taikos klausimas turi būti išspręstas 1971 m. arba vėl teks griebtis ginklo. Metai jau baigiasi, o taikos fronte pokalbiai dar net nepradėti. Griežtas Izraelio pasmerkimas Jungtinėse Tautose ir pakartotinis reikalavimas grąžinti arabams okupuotas žemes sudarytų bent šokių tokių prez. A. Sadato diplomatinį laimėjimą, kurio dėka jis vėl galėtų testuoti savo pastangas taikos kryptimi. Priešingu atveju sekančiais metais gali kilti karas tarp Izraelio ir Egipto.

MASKVA IR BERLYNAS

Abiejų Vokietijų vedamos derybos dėl V. Vokietijos susistėkimu su V. Berlynu tebėra neužbaigtos. Bonnai pavyko išsikovoti vieną reikšmingą nuolaidą — visiems pabėgėliams iš R. Vokietijos bus leidžiama į V. Berlyną važiuoti traukiniais, autobusais ir automobiliais. Lig šiol jie buvo priversti naudotis tik lėktuvais, kurių negali kontroliuoti R. Vokietijos milicija. Maskvoje lankėsi V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris W. Scheel. Susitikimuose su kompartijos vadu L. Brežnevų, premjeru A. Kosyginu ir užsienio reikalų ministru A. Gromyko paaiškėjo, kad jie reikalauja tuo pačiu metu ratifikuoti Maskvos-Bonnos nepuolimo sutartį ir keturių didžiųjų valstybių ambasadorių nutarimus Berlyno klausimu, nors tų nutarimų detalės dar tebėra neišspręstos. Krikščionys demokratams Bonnoje naujai išsiskyrė savo pirm. R. Barzelį oficialiai patvirtino partijos vadu ir kandidatu į kanceliarius 1973 m. įvyksiančiuose federacinio parlamento rinkimuose, kur jo laukia nelengvas uždavinys įveikti dabartinį kanclerį W. Brandtą ir socialistus.

NEPAGEIDAUJAMAS SVEČIAS

Kubos diktatorius F. Castro taip buvo nudžiugintas savo pirmos išvykos į P. Ameriką, kad marksiisto prez. S. Allende valdomoji Čilėj praleido net 25 dienas. Paskutinės viešnagės dienos buvo palydėtos Santiago mieste maisto reikalaujančių moterų demonstracijomis, komunistinio ir antikomunistinio jaunimo susikirtimais. Demonstrantų neapdykta staiga nukrypo į didžiulius F. Castro portretus ir jį patį, svečui netinkamu tonu komentavusi Čilės reikalus. Čilės parlamento narys V. Carmine netgi bandė praversti rezoliuciją, reikalaujančią F. Castro grąžinimo Kubon dėl jo nuolatinių kišimosi į Čilės vidaus reikalus. Prez. S. Allende, Valparaíso mieste susilaukęs akmenų ir savo automobilį, Čilės miestuose buvo priverstas imtis ypatingų priemonių, primenančių karo lauko stovį.

SAUGUMO KONFERENCIJA

Lenkijos sostinėje posėdžiaujant Varsuvos Sąjungos nariai vienbalsiai pasisakė už Europos saugumo konferenciją ir pasiūlė sudaryti specialią komitetą pradiniam pasitarimams. Nors konferencijos mintį yra iškelę L. Brežnevas, bet jos oficialus ir vienintelis rėmėjas yra Suomijos prez. U. Kekkonen. Helsinkyje jau pradėjo darbą iš valstybės tarnautojų sudaryta komisija, kuri rūpinasi patalpomis bei kitais organizaciniais reikalais. Prez. U. Kekkonen yra beveik tikras, kad Europos saugumo konferencija bus suaukta sekančiais metais Helsinkyje.

Tėviškės Zibūriai — lietuvių savaitraštis

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Zibūriai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamami numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Aukštesnės paslaugos už papildomą mokestį. Redakcijos nuomoms.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Zibūriai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

PLANAS EUROPAI OKUPUOTI

Kad Maskva siekia įvesti proletariato diktatūrą visame pasaulyje, nėra abejonės. Tam tikslui ji rikiuoja savo užsienio ir vidaus politiką, ūkinį ir karinį pasiruošimą bei visą kitą veiklą. Savo tikslą ji siekia palaipsniui, išnaudodama visas progas. Ypač ji tyko Europos.

Pagal "Free Presse - Korrespondenz" š. m. nr. 8 — 9, leidžiamą Laisvųjų Žurnalistų Sąjungos V. Vokietijoje, Maskvos planą okupuoti V. Europai paskelbė 1968 m. ir Vakarų pabėgęs buvęs vyr. polittrukas Čekoslovakijos kariuomenėje generlmajoras Jan Sejn. Pirmiausia jis buvo paskelbtas š. m. rugpjūčio mėn. "Paris Match" žurnale. Jame kalbama apie Rytų-Vakarų santykius ir apie jų karinį pajėgumą. Šito vyro tvirtinimams tenka tikėti, nes iki pabėgimo į Vakarų buvo galingiausias Čekoslovakijoje, be to, dalyvavęs Varšuvos Sąjungos karinės vadovybės posėdžiuose bei pasitarimuose.

Pagal Sejną, Maskva yra nusistatiusi užpulti Vakarų, pastariejiems nelaukiant. Kad vakariečiai užpulti Varšuvos Sąjungos kraštus, ji netiki. Pagal Maskvą, Varšuvos Sąjungos kraštai kariniu požiūriu esą daug stipresni už vakariečius. Be to, rytiečiai taip yra sustiprėję, jog per labai trumpą laiką gali susimobilizuoti pilnam žygiui. Maskva esanti suplanavusi tokį Varšuvos Sąjungos karių pajėgų išdėstymą, kad galėtų per tris dienas pasiekti Reiną. Užpuolimą vykdys visų rūšių karinės pajėgos. Pradedant puol-

mą, V. Europa bus apšaudoma ir visu rūšių raketomis.

Taip staigiam ir greitam užėmimui Europos ruošiamasi visą laiką ne vien karinėje, bet ir kitose srityse. Paruošimą esą vykdo visokios rūšies Maskvos ir Varšuvos Sąjungos kraštų agentai bei šnipai ir, žinoma, visur veikiančios penktosios kolonos. Gi jų yra pilna pasiuntinybėse, misijose ir kitose panašiose istaigose. Visi jie ne vien nuteikina vakariečius komunistams, bet ir renka atitinkamas žinias apie vakariečių kariuomenes bei su jomis surištus dalykus.

Pagal Maskvą, atakliausiai ginsis Vokietija, o menkiausiai — Prancūzija. Pastaroji būianti paklupdyta per dvi dienas. Maskva mananti, kad su Prancūzija gali panašiai įvykti, kaip hitlerinės invazijos metu. Dabar ji raudonajai armijai pasiduošianti be didesnio pasipriešinimo.

Užimtiems Europos kraštams valdyti esą numatyti žmonės burmistrais, teisėjais, politiniais komisarais ir kitais pareigūnais. Taip pat esą paruošti milijonai visokių atsisaukimų ir plakatų ir visuomenę, maisto kortelių, potvarkių, išakymų. Sudaryti sąrašai suimtinų asmenų užimtuose kraštuose. Jų skaičius siekia tūkstančius. Suimtinėjimai bus pradėti tuoj po invazijos. Juos teis kariniai teismai, sudaryti prie rusų dalinių. Kandidatais į kalėjimus yra numatyti politiniai, burmistrai, profesiniai sąjungų vadai, žurnalistai ir kiti.

J. Kairys

BEST
NUO LĖŠENOS IKI DANGORAIZIO!
VERSIŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
IRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 **Petras Prakas**
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ISIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS
Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haorflage-Lotion" preparatas suvalkio plaukų slinkimą, neleidžia plaukams, pašalina niežėjimą, pleiską skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lij. 8 uncijos 16 savaičių \$60.00. Piliusius siųsti mūsų atstovybei: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skonėstų krautuvės.
Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.
SPECIALŲS GAMINIAI KAS SAVAITĖ
tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

Kalėdom — žąsų, antys, švieži kalakutai ir žąsies kepenėlių paštetas, "Black Forest" kumpiai, tinkami kepti arba virti, rūkytos žąsies kojos ir bekaulės žąsies krūtinės. Tai tikri skanumynai.
Kalėdiniai pyragaičiai ir šokoladas iš viso pasaulio.

Sia proga norime visiems palinkėti
LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MOHAWK FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŲS KILIMAI • SALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į nomus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuviškosios parapijos ateitis

(Tęsinys iš praėio numerio)

Kunigų išteklis

Žmonės — parapijiečiai nėra vienintelė tautinės parapijos išlaikymo sąlyga, nors ir labai svarbi. Antra sąlyga, kurios negalima nepaminėti, yra normalus kunigų išteklis, kurie norėtų eiti klebonų bei vikarų pareigas dažnai materialiai ne per daug viliojančiose aplinkybėse. Kunigai, kaip ir jų parapijiečiai, sensta kartu. Jauno amžiaus grupėse jų skaičius nuolat mažėja.

Paliesdamas šią problemą, noriu pasinaudoti pora statistikos lentelių. Pirmoji lentelė parodo normaliai gyvenančios ir besivystančios tautos žmonių skaičių amžiaus grupėse. Ilustracijai parinkau Kanados duomenis pagal 1961 m. surašymą. Čia mes turime maždaug normalią kreivę.

Paliesdamas šią problemą, noriu pasinaudoti pora statistikos lentelių. Pirmoji lentelė parodo normaliai gyvenančios ir besivystančios tautos žmonių skaičių amžiaus grupėse. Ilustracijai parinkau Kanados duomenis pagal 1961 m. surašymą. Čia mes turime maždaug normalią kreivę.

Paliesdamas šią problemą, noriu pasinaudoti pora statistikos lentelių. Pirmoji lentelė parodo normaliai gyvenančios ir besivystančios tautos žmonių skaičių amžiaus grupėse. Ilustracijai parinkau Kanados duomenis pagal 1961 m. surašymą. Čia mes turime maždaug normalią kreivę.

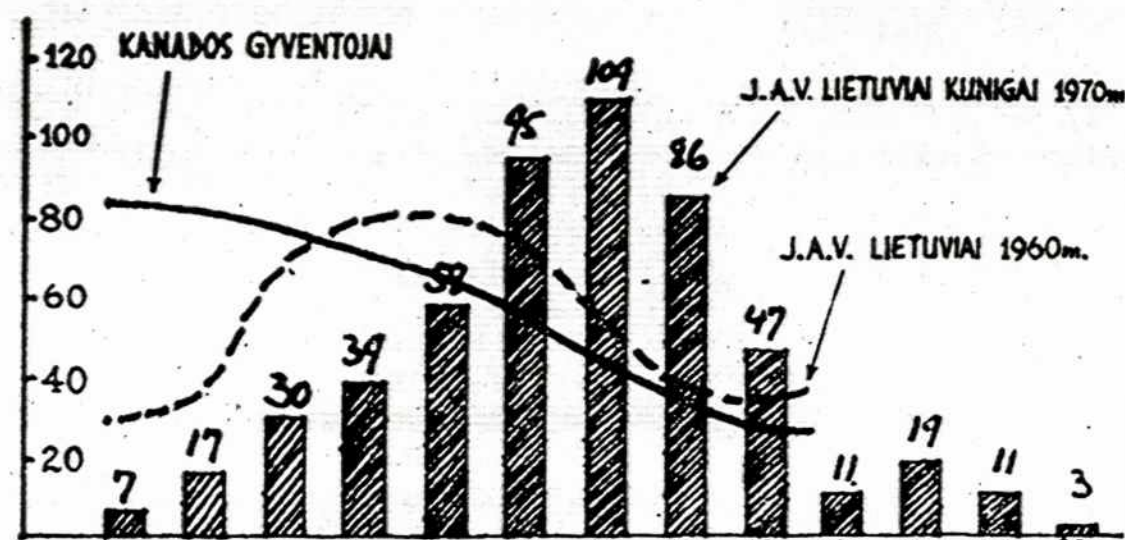
Paliesdamas šią problemą, noriu pasinaudoti pora statistikos lentelių. Pirmoji lentelė parodo normaliai gyvenančios ir besivystančios tautos žmonių skaičių amžiaus grupėse. Ilustracijai parinkau Kanados duomenis pagal 1961 m. surašymą. Čia mes turime maždaug normalią kreivę.

Antroje lentelėje kolonos rodo JAV lietuvių kunigų pasiskirstymą amžiaus grupėmis 1970 m. pagal "Elenchus Sacerdotum Lituanorum". Čia kolonų pasiskirstymas nebėra toks, kaip normalioje tautoje. Yra normalu, kad seno amžiaus grupėse ne daug bėra likę, bet ši kreivė rodo nenormalią padėtį jaunesnio amžiaus grupėse. Pz. 26 — 30 metų grupėje tėra tik 7 kunigai, 30—35 metų grupėje — 17, o 55—60 grupėje net 109. Palyginus bendrą lietuvių kunigų skaičių ir atitinkamai perskaičius pagal pirmosios lentelės (Kanada) amžių grupes, iškyla ta išsine linija antroje lentelėje. Palyginę šią liniją su kunigų pasiskirstymu pagal amžių, rasime kunigų perteklių vyresnio amžiaus grupėje, bet žymų neperteklių jaunesnio amžiaus grupėje.

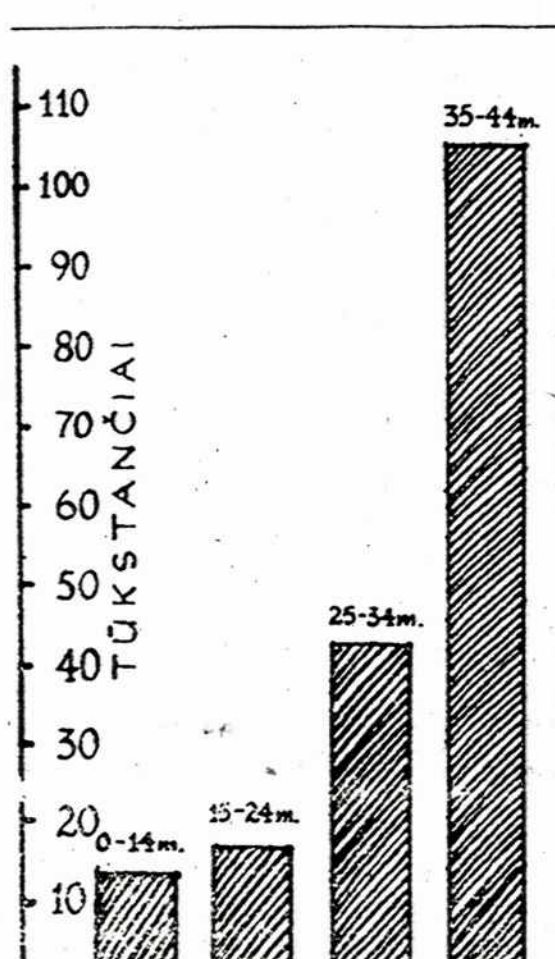
Nutautėjimas, ar ji vadinsim integracijos, asimiliacijos ar kitokiais vardais, neabejotinai pakeičia grupines proporcijas. Štai trečiojoje lentelėje pavaizduota

DR. BRONIUS POVILAITIS

visų lietuvių pasiskirstymas amžiaus grupėmis JAV pagal 1960 m. surašymą. Ši lentelė žymiai skiriasi nuo pirmosios, t. y. normaliai besivystančios tautos lentelės. Dešinioji lentelės dalis, vaizduojanti senesnio amžiaus žmonių pasiskirstymą, regis, galėtų būti priimta kaip normali. Kairioji lentelės dalis jau yra nebe normali ir rodo, kad daug jaunų žmonių jau apsisprendę nebesivadinti lietuviais. Iš to plaukia išvada, kad jie vargiai besidomi lietuviškomis parapijomis, gal jau ir lietuvių kalbos nebeverta. Priderinus prie šios trečiosios lentelės lietuvių kunigų pasiskirstymą amžiaus grupėse, vaizdas rodo jaunesniųjų kunigų deficitą. Šis deficitas 26—30 metų grupėje yra apie 25. Tai reiškia, kad reikia bent 5

Si lentelė pavaizduoja JAV lietuvių 1960 m. amžiaus grupes ir 1970 m. lietuvių kunigų amžiaus grupes. Iš jos matyti, kad daugiausia lietuvių kunigų JAV-se yra 53—63 metų amžiaus grupėse. Kreivės rodo Kanados gyventojų natūralų judėjimą ir JAV lietuvių padėtį

JAV lietuvių amžiaus grupės. Daugiausia jų yra 35—44 ir 44—54 metų grupėse, tuo tarpu kunigų daugiausia 53—63 metų grupėse. JAV lietuvių statistika imta iš 1960 m., kuri rodo 402.846 asmenų

Seklių nuotykių plėšikus gaudant

Rašo buvęs nepriklausomos Lietuvos detektyvas

(Tęsinys iš praėio numerio)

Trečiasis pasislėpė

Skubiai planuojant, kaip išsibėgti iš plėšikų, įbėgo J. Balsys ir mūsų kambarį ir griežčiausiai liepė man su A. B. keltis nuo grindų, eiti pirmą jo ir išaktyti pasidūti trečiam, kurį jis rado seklyčioje ir du kartus šovė į jį. Padėtis buvo pavojingai komplikukuota. Mintys žaibo greitumu šokinėjo galvoje. Artinosi paskutinės sekundės gelbėtis ar žūti nuo rankų plėšikų, kurių mes jieškojome ir turėjome gyvus ar negyvus paimti. Pastebėjus J. Balsio nerviškumą bei griežtumą, nepamiršau suimti N. D., rastą seklyčioje prie augstos krosnies už durų nuo stalius kambario, aš su A. B. darėm, ką plėšikas įsakė. Eidamas rankas išskėjęs pirmą jo, balsiai kalbėjau: "Zigmait, pasiduok, Zigmait pasiduok!" N. D. vadinau Zigmait, kad jį suklaidinčiau ir kad jis nebandytų pasiduoti. Mat, buvau sugalvojęs paskutinę minutę rizikuoti, kai pajutau, kad Kazlauskas liko samdinių kambariye. Eidamas per didelę virtuvę, prieškambarį, stalius žmonos kambarį ir artėdamas prie seklyčios, vis dar kartojau "Zigmait, pasiduok", kad N. D. per klaidą nešautų į mus. Įeidamas seklyčion, aiškiai pamaciau pro durų ir sienos tarpą N. D., stovintį už durų prie krosnies. Buvu proga, mumsėjus ir seklyčia, J. Balsį pašauti, bet N. D. nešovė ir leido J. Balsiui paskui mus iėiti. Pastebėjęs, kad plėšikas laimi, staiga kryptelėjau prie lovos ir griebiau iš jo pagalvės ginklą. J. Balsys nors ir buvo panikojęs, bet dar suskubo paleisti į mus keturis šūvius, kurių ne vienas mūsų neklidė. Vienas šūvis pataikė į lovos galą, o kiti į grindis. Jeigu būtų tie ir kludė kurį iš mūsų, tai tik kojas.

Paskutiniai šūviai

J. Balsys, pamatęs ginklą rankoje ir išgirdęs šūvį į jį, staiga pasuko į stalius žmonos kambarį ir, čia pat prie durų pasislėpęs už žemos plytų krosnies,

Įtarė suokalbi

Samdinių kambariye piemenuko iš pirmo žvilgsnio nesimėta. Nuodugniau apžiūrėjau, piemenuką radom po lova pasislėpusį. Tik po ilgesnio paaiškinimo kas mes esam, išsigandęs išlindo iš palovės ir nedaug ką galėto mums pasakyti, nes jis storiomis miegojos tuo laiku, kai J. Balsys su Kazlausku atsirado jo ir J. Ratavičiaus kambariye. Vienas iš dviejų langų į vakarų nuse — i sode buvo braviras. Stiklai nebuvo išlaužyti, kabliukai nesuėdinti. Iš to galima buvo spėti, kad lankas buvo iš anksto naruštas. Buvome beveik tikri,

kad tai J. Ratavičiaus darbas, sutartas su plėšikais. Iš prieančio į kiemo pusę durys buvo užsklėtos — pro jas niekas neįėjo ir neišėjo.

Dar vienas faktas rodė J. Ratavičiaus suokalbi su plėšikais, būtent, piktos šuns neelėjimas plėšikam atėjimui prie namų, lendant pro langą į tarnų kambarį. Suo nesulėjo, nors buvo prištis prie klėties arti lango, pro kurį lino plėšikai. Kai mes prieš tai vakare tyliai atėjome, tas šuo stipriai lojo. Pati ūkio savininkė stebėjosi šuns neelėjimu. Ir jai buvo neaišku, kodėl toks piktas šuo nesulėjo reikiamu momentu. Buvome tikri, kad Juozas Ratavičius sutartu laiku su plėšikais buvo išėjęs pro langą ir, kad šuo nelotu, plėšikus atsivedė į savo kambarį. Būdamas tikras plėšikų pasisekimu mus nuginkluoti bei suimti, J. Ratavičius atsiguė lovon ir sekė veiksmus. Tai pastebėjau būdamas jo kambariye ir Kazlausko saugomas.

Po įvykio

J. Balsys su Kazlausku nebuvo pasižymėję žmonių žudymais, bet nežinia kaip jie būtų pasielę su mumis. Už vagystes J. Balsys buvo kelis kartus policijos suimtas, tardomas ir gaves gero kai lupi. Tai buvo pasisakęs žmonėms. Suėmęs mus galėjo atsikėryti ir žiauriai pasielgti. Mūsų suėmimo atveju plėšikai būtų radę apie 1.200 litų, šešis gerus ginklus, apkalbas su 12 šovinių ir tarnybos liudijimus.

Norėdami greičiau sulaukti daugiau policijos pareigūnų, išėję i sodą paleidom kelis aliar-mo šūvius. Mes negalėjom palikti našuto J. Ratavičiaus, kol atvyks atitinkami pareigūnai padaryti kvotos. Neilgai trukus atkubėjo kitos grupės pareigūnai. Už trijų ar keturių valandų atvyko Šiaulių specialus pareigūnas su dresiruotu šunim. Su tuo šunim sekėm pėdsakus apie 6 kilometrų. bet olėšikai, spėdami, pasitraukė dulkėtais kaimų keliais ir dingo. Buvu rasta ža-lies drobės kaukė ir baterijinė lemputė. (Bus daugiau)

A + A

Dr. Emilija Norvaišienė-Klemkaitė

Gimė 1892. IX. 13. Lietuvoje — mirė 1971. XI. 1. Toronto. Palaidota Sv. Jono Krikštytojo lietuvių kapinėse Port Credit, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame visiem, dalyvavusiem laidotuvsė, prisiminusiem šv. Mišių aukoje ir pareiškusiem užuojautas —

Nuliūdę dukterė ir žentas —

Nora ir Alfredas Kulpavičiai

P A D Ė K A

Dėkingi esame klebonui TEVUI P. BARIUI, OFM, giminėms A. A. SMIGELSKIAMS ir P. L. MURASKAMS

už nuoširdų rūpestį mūsų liūdnoje valandoje —

Nora ir Alfredas Kulpavičiai

P A D Ė K A

Dėkojame DR. ANTANUI PACEVIČIUI už ilgametį ir rūpestingą mūsų šeimos gydymą —

N. A. Kulpavičiai

A + A

Liudvikai Matukienei

užbaigus žemiškas kančias, DR. ANTANO MATUKO šeimos narius užjaučia ir kartu su jais liūdi —

Klupšų šeima

A + A

Liudai Matukienei

mirus, vyrą DR. ANTANĄ MATUKĄ, dukras — seselę BERNADETĄ, REGINĄ, sūnus — dr. ANTANĄ ir LIUDĄ bei jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdim —

Dubickų šeima

Sporto klubo "Geležinis Vilkas" nariui

Vladui Juškai,

jo MAMYTEI mirus Lietuvoje, reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdim —

Klubo valdyba

Sudbury, Ont.

Mylimam tėveliui, uošviui ir seneliui

A + A

Benediktui Šablinskiui

mirus, jo dukrą JULIJĄ DIDŽBALIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

E. V. Sakavičiai

RUSŲ TAUTA IR BOLŠEVIZMAS

PRANYS ALŠENAS

Dažnas iš mūsų, kalbėdamas apie bolševizmą, mėgsta pabrėžti, jog rusų tauta yra gera, gal dar geresnė už kitas tautas, bet tik jos dabartinis režimas — bolševizmas esąs blogas. Kiti dargi mėgsta rusų tautos adresu pareikšti net ir gana didelių sentimentų: esą rusai — tai lėti, nuoširdūs žmonės, tik jų dabartinė valdžia esanti žiauri.

Apie rusų tautos charakterį kartą man pasitaikė gera proga išsikalbėti su vienu ukrainiečiu profesoriumi. Man priminus sovietinių diktatorių žiaurumus, jis nusišypsojo ir pasakė, jog rusams toks reiškinys visiškai "prie veido". Esą, tik žvilgtelėk, nors fotografijoje, į iškreiptą Lenino veidą — juk tai tikras azia-tiškas tipas. Arba — rusų kazokai (Dono, ne Donbaso kazokai, nes pastarieji — ukrainiečiai). Ir kas prilys jų žiaurumui! Jiems kapoti kardais žmonių galvas — lygiai tas pat, kaip kirsti darže kopūstų galvas... Kurios tautos karvų taip šaltakraujiškai gali eiti frontuose i durtyvų kauty-nes? Dnok rusams tik gera, žve-riškai piktą ir narsų vada, — jie eis ir puls ten, kur jiems bus isakvta, nežiūrint net i tai, kad tie bus alkani, nušlye ir basi. Tai parodo ankstyvesnieji laikai, kai rusu kareiviai savo vadą Suvorova garbino tarvum Die-va. Jokioi kitai tautai, esa, ne-bitu galima rasti tokiu mūšiu reikalaujančių ir laukiniškai

narsių karių, kaip rusų tautoj. Esą rusai ir dabar patenkti tuo, kad jų žinioj yra be galo didelė imperija. Tai jų džiaugsmas ir pasididžiavimas. Jiems visiškai nesvarbu, kas tą imperiją valdė, valdo ar valdys — caras, Leninas, Stalinas, Chruščiovas, Brežnevai ar dar kas nors kitas. Svarbu, kad toji imperija išliktų nepadalinta. Dėl kitų laisvės jie nesuks galvos.

Rusai iš seno tikėjo ir tebetiki savo tautos mesijine paskirtimi. Visą laiką jie galvojo ir tebegalvoja, jog jų tauta skirta svarbiem ir labai dideliem uždavinim. Štai ką rašė Dostoevskis apie rusų tautos misiją, romane "Broliai Karamazovai", kuriame vaizduojamas teisiamas sūnus už tėvo nužudymą. Teis-mo prokuroras sako kaltinamąją kalbą, bet kaltina ne nusikaltėli sūnu, o visą rusų tautą. Štai jo žodžiai: "Nekankinkite Rusijos ir darykite sprendimą, nes mūsų tauta lekia galvotrūkiais i praznti. Juk daug kas mosikuoja rankomis ir šaukia, kad būtų sustabdytas anas beprotiškas mūsų veržimasis pirmyn. Jeigu kitos tautos iki šiol nepastojo mums kelio, tai gal jos tai darė ne tiek iš naivios mums, kaip mes norėtume. kiek iš baimės, o gal iš nusišaukimo mums — mis — mis..." Toliau nurodo, jog gal jis stėitį laikas, kai kitos tautos, gelbėdamos civilizaciją ir kultūrą, pastos Rusijai kelią.

Rudens naujienos Vokietijos lietuviuose

Kyla gimnazijos bendrabučio sienos • Bendruomenės rinkimai • Nauja jaunimo organizacija

Siemietinis ruduo Vokietijos lietuviuose yra reikšmingas daugeliu atžvilgiu. Vasario 16 gimnazijoje sparciai kyla į viršų mergaičių bendrabučio sienos, Lietuvių Bendruomenė renka savo naują tarybą, jaunimas steigia naują organizaciją. Savaiše suprantama, nestokoja nei rutininės veiklos aprašai, kaip minėjimai, susirinkimai, pobūviai.

Mergaičių bendrabutis

Vasario 16 gimnazijoje statomo bendrabučio sienos jau pasiekė antrąjį aukštą. Jei taip staigiai nebutų užklupęs speigas, tikriausiai būtų pasiekę prieš Kalėdas uždengti ir stogą. Lapkričio 13 d. kuratoriai sukvietė svečius simbolinei iškilmei — kertinio akmenio pašventinimui. Susirinko nedidelis būrelis moksleivių tėvų, visa eilė veiklesnių Bendruomenės veikėjų. Buvo lankytojų ir iš Kanados — Poškaicių šeima. Ji anksčiau gyveno Toronte, o dabar — netoli nuo jo. Lankydama savo artimuosius Vokietijoje, nepamiršo užsukti ir į Vasario 16 gimnaziją. Religines apeigas atliko Vakarų Europos lietuvių katalikų vyskupas dr. Antanas L. Deksnys ir Vasario 16 gimnazijos evangelikų kunigas J. Urdzė.

Kadangi ir mes, lietuviai, šioj plotmėj daromės vis aktyvesni ir išradingesni, verta sustoti ties šia lenkų iniciatyva — gal kuo būtų galima pasinaudoti, kaip pasiskolinti. Žinoma, nei žmonių skaičiumi, nei finansais ir bendraisiais ištekliais negalime lygintis su lenkiškąja šio žemyno visuomene. Dėlto mūsų užsimojimai bus kuklesni ar su mažesne reklama pateikiami svetimiesiems.

Skelbimo viršuje įdėta nuotrauka — kalvos ir miškelis, matyt lenkiškas gamtovaizdis. Tekste teigiama, kad 1189 m., lygiai 600 m. prieš amerikiečių konstitucijos priėmimą (ir 26 m. prieš britų Magna Charta paskelbimą), lenkų karaliai jau garantavo visiems lygias teises prieš istatymus. Dar 1343 m. Lenkijos karalius Kazimieras Didysis įvedė savo krašte "habeas corpus" principą. O XIV šimtmetyje Lenkija tapusi tikra prieglauda įvairioms persekiojamoms mažumų grupėms Europoje. Kazimieras ir jo palikuonys kovojo, kad tiek krikščionys, tiek ir nekrikščionys būtų lygiai traktuojami įsigyjant asmenines ar nekilnojamas nuosavybes ir galėtų užimti valdines vietas.

Toliau krepjamasi į lenkų kilmės amerikiečių ir skatinama pažinti savo tautinę kilmę. Neapleidžiami ir kitataučiai, kurie norėtų susipažinti su Lenkija. Visiems siūlomi trys leidiniai. 1. "Poland" esanti puiki, meniška knyga, specialiai paruošta amerikiečiams skaitytojams. Joje esą virš šimto spalvotų nuotraukų — tikra liuksusinė kelionė per Lenkijos istoriją, žymiausias vietas, meno ir mokslo centrus. Tekste kalbama apie Lenkijos istoriją, geografiją ir kultūrą. Knygos kaina — \$6.00. 2. "The Imagination of Poland" — 48 puslapių spalvota knygelė, detalizuotai pateikianti ryšknesnius lenkų menininkų, mokslininkų, politikų, filosofų ir dvasiškųjų laimėjimus savo srityje. Tai sąrašas viso ino Amerikiečių ir pasauliui, kuri dave lenkų kilmės asmenys. Kaina — tik 50 centų, vien už pašto ir įvyntojimo išlaidas. 3. Spalvotas plakatas — 23x35 colių dydžio. Jame metamas žvilgsnis į Lenkijos vyrių ir moterų išskirtinius laimėjimus meno ir mokslo pasaulyje: medicinoje, literatūroje, teisėje, muzikoje. Kaina — \$1.00.

Viso skelbimo apacioje pridėta atkarpą, adresuota lenkiškųjų studijų ir kultūros centrui Mičigano valstijoje. Be savo pavardės ir adreso, prašoma nurodyti ir amžių — jaunesnis ar vyresnis kaip 26 metai.

Ar visa tai neskaitina susimąstyti tuos mūsų sluoksnius, kurių pareiga kelti ir propaguoti Lietuvos ir lietuvių vardą? Juk Lietuva bei lietuviai silpnokai pristatomi svetimiesiems.

Lešos šiam bendrabučui, kuris ateis apie vieną milijoną tris šimtus tūkstančių markių, duodamas lygionis dalimis Federalinės Vokietijos vyriausybės Bonnoje, Baden Württembergo vyriausybės Stuttgarte ir laisvojo pasaulio lietuvių. Statybą vykdo Vasario 16 gimnazijos kuratoriai, kuri už gimnaziją yra atsakinga nuo 1968 metų liepos 1.

Tebūnie šis bendrabutis mėgstama ir malonia vieta lietuvių jaunimui, siekiančiam tėvynės laisvės ir mokslo. Tėlainima Dievas auklėtojus ir auklėtinius.

Kartu įdėti paskutiniai numeriai vietinio vokiško laikraščio, Vokietijos LB informacijų biuletenio, "Pasaulio Lietuvių", o taip pat ir Vasario 16 gimnazijos kuratoriaus statusas. Paibaigoje trumpas kalbas pasakė dr. Wottge Vokietijos vyriausybės vardu ir vajuos vedėjas kun. A. Bernatonis. Iškilmės baigtos Tautos himnu.

Tarybos rinkimai

Lapkričio 23-ji buvo parinkta Vokietijos LB tarybos rinkimams. Kadangi visi rinkimai įvykdyti korespondenciniu būdu, tai lapkričio 23 buvo paskutinis terminas balsavimo laisvams išsiusti. Didžioji rinkėjų dalis pabalsavo apie savaitę anksčiau. Visi balsavimo laišukai iki gruodžio 4 gulojo Miesau kaimo pašte, iš kur jie buvo paimti rinkimų komisijos narių. Tačiau buvo viešai sukskaityti. Kandidatų sąrašas buvo 27 pavarde, o išrinkta 15 tarybos narių. Dalis kandidatų į rinkimus — nuo seno žinomi Vokietijos LB veikėjai, kiti — naujesni. Priešrinkiminėje propagandoje šiemet vengta dalintis į partijas, bet natūraliai susidarė pora grupių. Solidarizuojančių su ligšiolinė tarybos dauguma buvo 15 kandidatų. Jie teišleido vieną bendrąjį, pabrėždami tarybos narių asmeninę atsakomybę, pasisakydami prieš partinį politikavimą Bendruomenėje ir kviesdami lietuvių burtis prie lietuvių bendram lietuviškam darbui. Čia buvo susisipetę 11 esančiųjų taryboje: J. Barasas, V. Bartusevičius, A. Bernatonis, A. Bunga, J. Grinius, A. Lingė, B. Liubinas, J. Lukošius, V. Natkevičius, V. Sarka ir J. Valiūnas. Salia jų buvo 4 nauji: J. Gulbinas, J. Klimaitis, A. Palavinskis ir G. Šimkevičius. Prieš šiuos atstovus asmenys, pasivadinę "Bendruomenės bloku", savo veiklos garšes numinėdami visą eilę įprastinių, nuo seno atliekamų LB darbų. "Bendruomenės blokas" tepasile 10 kandidatų, kurių tik vienas V. Bylaitis priklausė ligšiolinei tarybai. Kiti 9 nauji: R. Baliulis, K. Dikšaitis, A. Hermanas, M. Kiūzauskas, S. P. Liegus, E. Lucienė, E. Lukošaitis, A. Pacevičius ir J. Petrakis. Liko neįsijungę į jokią grupę tik F. Skėrys ir P. Karvelis, kuris nepagalėjo vargo ir lėšų išleisti atskiram lapeliui, jį

papuošė savo fotografija ir kvietė rinkėjus už jį balsuoti. Priešrinkiminę propagandą buvo išjęs anoniminis asmuo ar asmenys, savo lapelius pavadinę "Momentu". Dviejuose lapeliuose smarkiai barė dabartinę VLB valdybą, bet į siūlomų rinkti eilę įrašė net 2 iš trijų jos narių. Rinktiniais asmenimis "Momentas" laikė tik nesulaukusius 50 metų amžiaus, o kandidatų eilę tokių yra lygiai 15: R. Baliulis, J. Barasas, V. Bartusevičius, V. Bylaitis, K. Dikšaitis, A. Hermanas, M. Kiūzauskas, J. Klimaitis, P. Liegus, A. Lingė, B. Liubinas, E. Lucienė, A. Pacevičius, A. Palavinskis ir V. Sarka. Vokietijos lietuviuose rinkimai į LB tarybą vis dar pajėgia sujunginti ne tik LB narius, bet ir stovinčius šalia LB. Tai tenka laikyti teigiamu reiškiniu. Reikia tikėtis, kad šiemet nebus prieita prie bylinėjimosi, nors dr. P. Karvelis jau susepjo kreiptis į vokiečių teismą, reikalaujamas, kad šis priverstų balsuojantys šalia balsavimo kortelės į voką įdėti balsuotojo pasirašytą patvirtinimą, kad balsas tikrai jo paties. Teismas į tai nereagavo.

Jaunimas

"Tėviškės Žiburiose" prieš kiek laiko buvo užsiminta, kad Vokietijos lietuvių jaunimas šią vasarą savo stovykloje Bad Pyrmonte nutaręs steigti atskirą organizaciją, nepasaulėžiurinę, geranę, negu senosios lietuvių jaunimo organizacijos. Teisingai ten kartu pastebėta, kad Vokietijos LB vadovybė apie tai nieko neužsimenanti savo informacijos biuletenyje. Tik nesuminėta priežastis, kuri yra labai paprasta — niekas Vokietijos LB valdybos apie naująją organizaciją iki šios dienos nepašneigė. "TZ" žinutė atkreipė VLB valdybos žmonių dėmesį, kurie pradėjo teirautis kas iš tikro vyksta. Paašikėjo, kad Vokietijos lietuvių jaunimo dalelę, ypač lietuviškasis jaunimas iš užjuriu laikinai apsigyvenęs Vokietijoje — ar tai JAV kareiviai, ar studijuojantieji, ar šiaip sau ilgesniam laikui atvykusieji — norėtų turėti tam tikrus organizacinius rėmus savo sustikimams. Prie Bendruomenės veikiančioji jaunimo sekcija nesanti patraukli, tad reikia steigti ką nors naujo. Šį rudenį keliolika jaunųjų jau buvo suvažiuavę kartą Bad Godesberge ir kartą Mannheimhe. Surastas ir vardas draugijai. Ji vadinsis "Prošvaiste". Nesuistarta tik kaip ši draugija funkcionuos ir kokie bus jos tikslai. Apie tai paklausus vieną abiejų susirinkimų dalyvių, gautas atsakymas, esą kurie turi automobilius, pavėžins jų neturintuosius. Reikia tikėtis, kad netolimoje ateityje bus išspresiti ir šie nemažos svarbos klausimai, o taip pat, kad "Prošvaiste" įneš naujos sviesos į Vokietijos LB gyvenimą. ELI

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

Lapkričio 25-28 d.d. Čikaga gyveno lietuviško teatro ženkli, nes toms dienoms Jaunimo Centro rūmuose vyko II teatrų festivalis, dedikuotas Lietuvos dramos teatro 50 metų sukakčiai atžymėti. Per keturis vakarus festivalį aplankė per 2,000 žiūrovų.

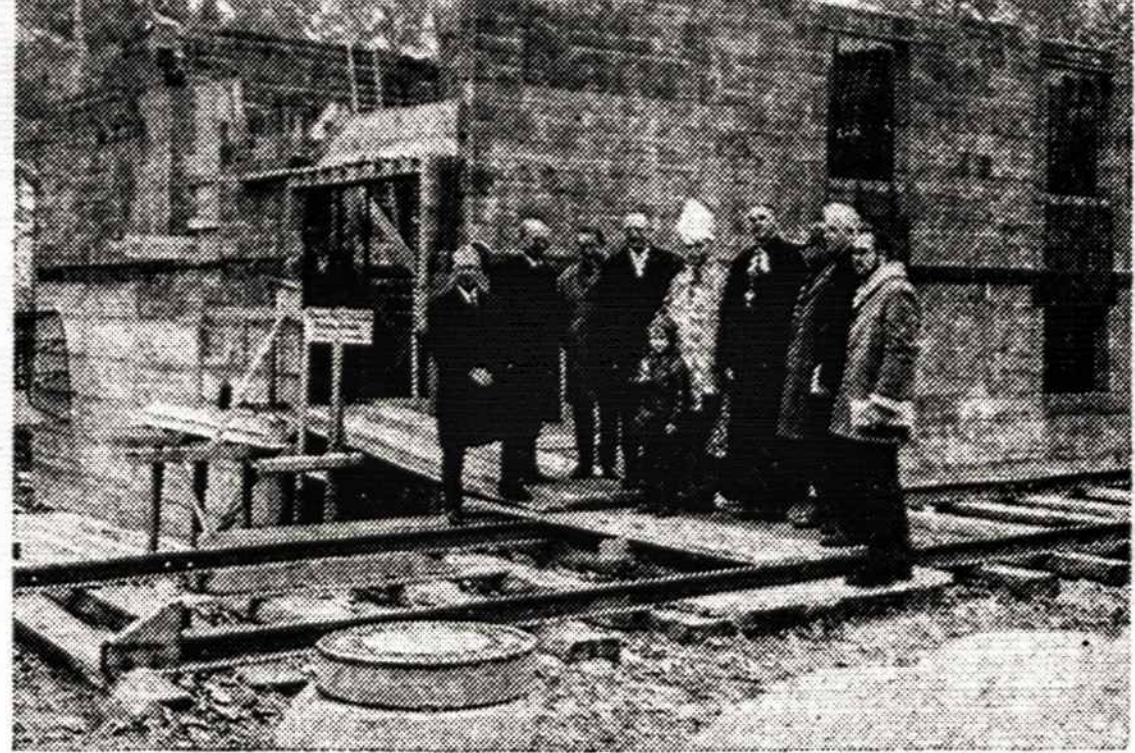
BE YPATINGŲ SVYSTEIJIMŲ

Nespejus pasirošti Detroito bei Klevelando vaidintojų grupėms, šis festivalis savo apimtimi buvo mažesnis už pirmąjį, įvykusį 1968 m. Čikagoje, nes dalyvavo tik trys grupės — LB Čikagos Jaunimo Teatras, Hamiltono ir Los Angeles. Naujiena buvo ta, kad kiekviena grupė vaidino naują, dar niekur nerodytą lietuvių dramaturgo veikalą. Įdomu, kad ir lietuviai dramaturgai atstovavo įvairiomis kryptimis: K. Ostrauskas "Metuose" — kone absurdo teatras, J. Jankus "Audronėje" — lietuviškąjį realizmą, A. Landsbergis "Paskutiniam piknikui", labiausiai patikusiam žiūrovams — nuosakųjį modernizmą.

Stebėjus šį teatrų festivalį, susidarė išvada, kad savąjį teatrą mėgstanti visuomenė dar nėra paveikta šių dienų moderniojo Vakarų teatro srovės, o labiau tenkinasi tokiais valdiniais, kurie atsuka teatro laikrodį apie ketvirtį šimtmečio atgal. Pz. Hamiltono lietuvių dramų grupė su realistine J. Jankaus drama "Audronė" ir savo spektakliu sutraukė žymiai daugiau žmonių, negu LB Čikagos Jaunimo Teatras, per du vakarus vaidinęs tikrai modernų K. Ostrausko divertismentą "Metai", paruoštą jaunos režisūros M. Smilgaitės.

KEISTOS MORALISTŲ NUOMONES

Nevienas moralistų, išskyrus vieną kitą lietuvių žėnita, po "Metų" spektaklių pasipiktino pačiu veikalu ir net režisūros darbu, kad vedusį pora scenoje buvo suguldyta į vieną lovą. Tuo tarpu scenos J. Jankaus "Audronėje", kur netiesia mergina iš didelio dvasinio susigraužimo šoka į Nemuną skandintis, bet paskutiniai

Prie Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio išaugusių sienų. Iš kairės: VLB valdybos pirm. J. K. Valiūnas, lėšų vajuos vedėjas kun. A. Bernatonis, gimnazijos direktorius V. Natkevičius, V. Vokietijos vyriausybės atstovas ministerijos tarėjas dr. Wottge, vysk. A. L. Deksnys, ev. kun. J. Urdzė, archit. K. Hutter, kun. dr. P. Celiešius, kuratoriaus reikalų vedėjas V. Bartusevičius.

Toronto skaučių tuntui 20 metų

Tai buvo prieš 20 metų. Tiesa, tai nėra ilgas laiko tarpas, bet daug padaryta, svarbiausias uždavinys atsieta — išaugintos didelės skautiškojo jaunimo eilės. Vienos tapo vadovėmis, kitos nuėjo į Bendruomenės veiklą, trečios visai pasitraukė, sukurdamos šeimas. Pradžia buvo nenglava. Sveitimame krašte, nepažįstamoje aplinkoje buvo jauciamas artumas ir draugystės įjėjos savųjų tarpe. Per trumpą laiką skautiškos tiek padidėjo, kad 1951 m. vasario 16 d. buvo įsteigtas skaučių tuntas "Satrija". Pirmąja tuntininke buvo S. S. Draugienė. Keitėsi vadovės, dar labiau keitėsi sesių eilės. Priaugančios nuolat papildė pasitraukusių eiles. Darbas vyko gerai — reguliarios sueigos, iškylos, stovyklos. Palaipsniui skaučių veikla plėtėsi. Bendradarbiavimas vyko draugiškoje nuotaikoje su broliais skautais, su tėvais ir su tėvų komitetu. Didžiųjų ir tradicinių švenčių metu buvo šaukiamos abiejų tuntų bendros sueigos.

Per pirmąjį dešimtmetį darbo sąlygos buvo žymiai sunkesnės. Veikla vyko vadovų pareigūnų ir entuziazmo dėka. Sesių iniciatyva buvo pradėta ruošti Kaziuko mugės, Kūčios ir Susimastymo Diena. 1958 m. vyr. skautė kilo mintis suorganizuoti lietuviškąjį skautų "Canadian National Exhibition" Toronte. Tai buvo ir padaryta.

Ilgus metus buvo jauciamas patalpų stoka. Glaustasi Sv. Jono Kr. parapijos patalpose, Lietuvių Namuose. 1962 m. Tėvai prisiėmė dėti porą mažų kambarėlių sename name. Vėliau davė Priskėlimo parapijos naujam pastatui patalpą, kur 1967 m.

Toronto skautai ir skautės 1949 m. vasario 16 d. Viduryje — Lietuvos gen. konsulas V. Gylis su Ponia

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

DOVANOS ARTIMIESIEMS

Pigiau... geriau... greičiau...

Nors prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki š. m. galo pasilieka tos pačios. Pasinaudokite proga — pasiųskite jau dabar dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3/4 jardo puikių vilnonės angliskos medžiagos eilutei, 3 jardo vilnonės angliskos medžiagos apsiustuvi, 1 1/2 jardo "crimplene" medžiagos suknelė, vyriškos arba moteriškos nertinis, vyriškos arba moteriškos naitono arba vilnonės kojines, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliskų cigarečių, 1 dėžutė šokolado.

SIUNTINYS 1971 (4)

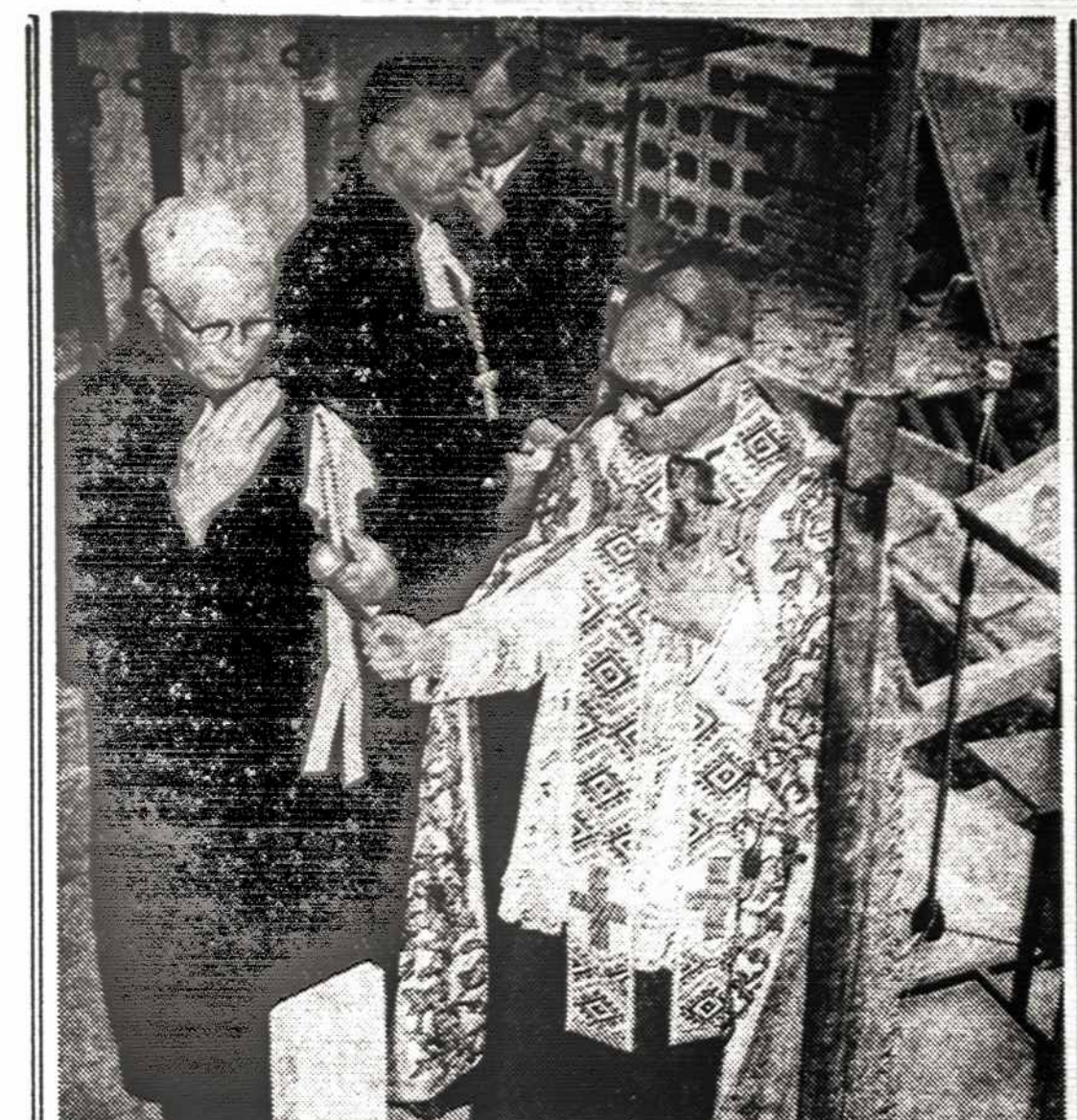
Itališkas nailoninis vyriškos arba moteriškos lietpalis, vilnonė angliskos medžiagos eilutei, vilnonė medžiaga suknelė, medžiaga sijonui, 1 vyriški išieginiai naitono marškiniai, bluzė, šilkinė gėlėta skarelė, 1 kaklaraištis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00. Taip pat galime prijungti prie šio arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktus, kurių klientas pageidauja. Štai labiau vertingi ir reikalingi dalykai:

Nailoninio kailio viršus apsiustuvi \$30.00, vilnonės gėlėtos skarelės \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$12.00 arba \$18.00, naitono marškiniai \$9.00, naitono lietpalčiai \$11.00, "crimplene" medžiaga suknelė \$9.00, ilgi vilnoniai kakliniai (šalikai) \$10.00, moteriškų naitono apatinių rinkinys \$7.00, vyriškų šiltų apatinių rinkinys \$12.50 ir t. t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England Tel. 01 739-8734

L. Radzevičius, 22 Skylark Rd., Toronto 4, Ontario
A. Kusniskis, 167 College Street, Sudbury, Ontario

Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio kertinį akmenį šventina vyskupas A. L. Deksnys, Salia jo — kun. dr. P. Celiešius ir kartu apeigas atlieka evangelikų kunigas J. Urdzė

Ji gyvavo prieš Jungtines Valstybes

AL. GIMANTAS

Anądien, beskaitant keletą amerikinių laikraščių, dėmesį patraukė didokas, pusės išilginio puslapio skelbimas, nemažomis raidėmis užvardintas: "Jau prieš Jungtines Valstybes buvo Lenkija." Jame gana nuosaikiu, bet

Savivaldybės reikalų departamentas

\$25 MILIJONŲ PLANAS DARBAM PAGAUSINTI

Ontario provincijos vyriausybė paskelbė detales \$25 milijonų provincijos — savivaldybių planą, skatinantį pagausinti šią žiemą darbus ir išjungti žmones iš labdaringos šalpos sąrašų.

Planas taip paruoštas, kad vietinės įstaigos turėtų daugiau lankstumo ir teisių vykdyti atitinkamus darbus.

Praplėstas šių metų planas apima:

— Įjungimą vietinių tarybų bei komisijų drauge su savivaldybėmis ir indėnų gentimis.

— Pradinį lėšų skyrimą tiesiai savivaldybėms.

Tai sudarys du trečdalius \$25 milijonų sumos.

Kiekviena savivaldybė turi pranešti savivaldybės reikalų departamentui vėliausiai iki gruodžio 31 dienos apie numatytus darbus, kuriems ji pasiruošusi išleisti visą ar tik dalį pradinės sumos.

Išankstiniai mokėjimai — 50 nuosimėčių numatytų darbų ir praneštų darbų sumos tada bus vykdomi automatiškai. Likutis išmokamas, kai bus pateikti galutiniai prašymai.

Pradinių sumų dydis nustatomas pagal kiekvienos savivaldybės šelpiamųjų asmenų skaičių. Vyriausybė nori skirti lėšas ten, kur labiausiai reikalingi darbai šią žiemą. Nė viena savivaldybė negaus šiais metais mažiau nei praėjusiais metais.

Provincija apmokės savivaldybėms darbo ir pridėtinės išlaidas tiems asmenims, kurie buvo bedarbiai prieš pat darbų vykdymo pradžią. Kitos išlaidos, kaip medžiagų ir priežiūros, bus atlygintos iki 25 nuosimėčių atitinkamo darbo išlaidų iki 1972 m. kovo 31 d., 12% nuosimėčio — iki gegužės 31 d., t. y. ligi plano vykdymo pabaigos. Tuo būdu norima paskatinti vietines įstaigas vykdyti darbus žiemos mėnesiais.

Vietinės įstaigos mokės atlyginius pagal vietos savivaldybių kainas. Pernai lėšos pirmiausiai buvo skiriamos didesnės apimties savivaldybėms (apskritims, regijoms ar metropolio valdžioms), kad jos perduotų tas lėšas mažesnei savivaldybėms tuo atveju, jeigu jos nebūtų panaudojęs. Šiais metais vyriausybė skirs lėšas kiekvienai savivaldybei tiesioginiu keliu, kad išvengtų galimo atidėlioimo pradėti numatytą planą darbus.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

Vienos pirmųjų Toronto panktyčių — skaučių apie 1950 m. mokosi dainų

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

VAIZGANTO NESIMATĖ...

Vaizganto "Dėdžių ir dėdienių" tema sukurtas rež. A. Dausos filmas "Tas praeikęs nuolankumas" vis dar susilaukia aštrios kritikos spaudoje. "T2" 44 nr. esame citavę Vytautės Žilinskaitės skundą, kad rež. A. Dausa nesilaikė jos parašyto scenarijaus ir kad niekas nenorėjo girdėti jos protesto. "Literatūra ir Menas" lapkričio 20 d. paskelbė du skaitytojų laiškus. Kaunietė D. Stukaitė konstatuoja: "Vajė, vajė... Buvo skaudu, pikta ir labai jau nyku! O kam Vaizganto ten nesimatė. Tai kam tas skambus užrašas: "Vaizganto motyvais"? Nusivyliau Vytaute Žilinskaitę, kurios kūrybą aš labai gerbiu. Ir kaip nužudiau, kai jūsų savaitraštyje pasirodė patios rašytojos paraškinimas. Pasirodo, kad jos scenarijus buvo kitoks! Kodėl gi mūsų kino menininkai negalėtų pasimokyti iš kitų tarybinių režisierių, suriškiančių pulkias juostas pagal Turenovo, Čechovo, Dostojevskio veikalus? Tikrai nesinorėtų, kad šis filmas keliautų po kitas respublikas. Labai jau gėda dėl kvailio Mykolino, dėl tos avies ir kraujo klanų epicentro, dėl Severiutės mušimo! Nesava, netgi nežmoniška! Kur jau čia Vaizgantas..." Panašios nuomonės yra ir vilnietė J. Stašienė, filma laikanti ne laimėjimu, o tik nesėkmingu bandymu: "Mes puikiai žinome apie sunkų baudžiavos jungą, betgi iš jo laukė mums pasiekė ir lyriškos lietuvių liudies dainos, ir linksni, išdaiginti šokiai. Filmas viskas tiesiog paženklinata fatališku niūrumu, tokiu nebūdingu mūsų tautos dvasiai. Tikrai galia talentingo aktoriaus J. Budraitio, kuris čia buvo įvilktas į tokį nevykusį rūbą, Sunkui ir nemaloni žiūrėti į jo Mykoliną — toks jis suprimityvintas, nemaloni asociacijų kelia jau pati jo išvaizda. O kam tas avių piovimas? Tokia natūralistinė scena skatina tik paprasčiausią pasibaurėjimą. Tik iš LM recenzijos susizinojau, kad Lūksnės scenoje Severiutė, pasirodė, uogavo. Žiūrėdama filmą, jokių būdų negalėjau suprasti, ko ji ten keturpėstia šliaužioja..."

POLITRUKŲ MOKYKLA

Vilniaus augštoji partinė mokykla lapkričio 19 d. atšventė 25 metų sukaktį. Ji yra vadinama partinių, tarybinių ir komjaunimo kadrių kalyne. "Komjaunimo Tiesos" 227 nr. paskelbtame minėjimo aprašyme pateikiama kompartijos I sekr. A. Sniečkaus kalbos santrauka, atskleidžianti mokyklos steigimo tikslus: "Norint užgydyti karo padarytus žaizdas, atkurti liudies ūkį, toliau statyti socializma gimtajame krašte, buvo reikalingi patyrę, teoriškai gerai paruošti partiniai ir tarybiniai darbuotojai. Žymiai pagerinti politinių komunistų auklėjimą ir jų idejinį grūdinimą reikavo visa pokario metais sudaritus respublikoje padėtis, kuomet plačiu frontu buvo statomas socializmas. Išnaudotojų klases, buržuaziniai nacionalistai nenorėjo laisva valia užiešti kello socializmui. Išliepsenojo klasių kovai. Nesiskirdami su ginklu, komunistai išvytė didelį aikštinamąjį darbą, propagandą ir agitaciją masėse, vadovavo naujo gyvenimo kūriniui..." Kremlius 1962 m. šiai politrukų mokyklai išakė ruošti kadrus visam okupuotam Baltijai — Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Toliau rašoma: "Mokykla išleido dvyliką laidų. Partinį politinį išsilavinimą gavo 885 žmonės, o kartu su neaktyviniomis skyriumi jos auklėnių skaičius siekia beveik pusantro

tūkstančio žmonių. Iš viso per 25 metus Vilniaus Augštoji partinė mokykla paruošė daugiau kaip 2.500 darbuotojų, kursų prie jos per tą laikotarpį baigė beveik 9.500 žmonių. Mokyklos auklėtinius galima sutikti visuose partinio ir tarybinio darbo baruose Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, daugelis jų užima vadovaujančias pareigas partinių ir tarybinių organų aparatuose, atlieka politinį darbą juveiviu ir žvejų tarpe. Nemaža mokyklos auklėnių dirba katedrų vadovais ir aukštesniųjų mokyklų vyresniais dėstytojais, vidurinių ir techninių mokyklų direktoriais, imonių ir ūkių vadovais..." Susidaro įspūdis, kad Ryga ir Talinas tokios augštosios politrukų mokyklos neturi. Maskva ideologinėje propagandoje kažkodėl labiau pasitikėjo Vilniumi.

LIETUVISKAS VAISINGUMAS

Algirdas Pocius "Tiesos" 256 nr. vėl primena jau ne kartą svarstytą ir vis dar neišspręstą besaikio girtuokliavimo problemą: "Niekuo kitur mes dabar nebenaudojame tokios atkaklios prievartos, kaip vaissindami. Sakome iškilmingus, labai reikšmingus tokius ir priekabiai žiūrime, kad už kiekvieną būtų išgerta iki dugno. Nesvarbu, ar tu nori, ar nenori, ar tavo skrandis skylėtas, ar sveikas. Gerk, ir viskas. Taip reikalauja šeiminiškai iš svečio, o dar dažniau abu vienas iš kito. Kokiu tik gudrybių neprigalvojama, kad tik tą vargšą kaimyną ar svečią nuvaissint. Jei tostai nebepadaeda, prie šalies pasodiniama šeiminiškai arba gražiausia pokylio moteris. Jos irgi tik vienas tikslas — tave raginti. Net susirušos namo, stipriai vrysi sutos prie durų su alaus kausais ir degtinės stiklais — nepraleis, kol neišgersi. Daugelis mūsų žmonių savo kasdieniniame gyvenime nėra pripratę prie atkaklių raginimų ir prasišėjimų. Jei kas nuosirdžiai prašo, jis visada linkęs paklausti. Už širdingą žodį jis nepatogus laukia suarti. Todėl dažnai baisiai nemaloni ir keblu ilgai derėtis dėl tos taurelės. Neatlaikęs spaudimo, jis pasiduoda. Pagaliau ateina laikas, kai jo paties sąvalios kontrolė palūžia. Sekantią dieną šeiminiškai giriš: "Taip pavaišino, kad senas ramstydami iškilniavo". O svečias, susimėgęs skandantią galvą, murma: "Kad juos kas į pragarą nutrenktų už tokias valses!" Čia, aišku, rezultatai tik paties svelniausiose formose, neretai pasitaiko ir liūdnėsios pabaigų. Rašytojas Juozas Baltušis mėgsta susitikti ir pabendrauti su žmonėmis, su savo skaitytojais, bet ir jis ne kartą guodėsi: "Vaižiuočiau pas juos pažistomiesiems, bet bijau tos linksmosios dalies. Be galiesčio guldo ant mentų, nors tu kojas pakratyk!"

J. MAČIO POMIDORAI

Agronomui Jurgui Mačiui, Vytėnų sodininkystės daržininkystės bandymų stoties vyr. moksliniam bendradarbiui, Kaune buvo išduotas autorinis liudijimas už derlingos pomidorų veislės "Neris" išvedimą. "Neris" pomidorai greit išauga, prinoksta, gerai dera lauke ir šiltnamiose. Jų derlius — 500 centnerių už hektarą. Pomidorus mėgstantiems išveikti lietuviui sunku suprasti vieną šio pranešimo spaudoje eilutę: "Veislė rajuota Krasnojarsko krašte". Tas rašymas — tikra mistika. Jis galėtų būti reikšti, kad "Neris" pomidorai finka tik Krasnojarsko klimatui ar kad jų gimimajai buvo atvežti iš Krasnojarsko ir pritaikinti prie Lietuvos klimato sąlygų.

V. Kst.

DELHI, ONTARIO

JUDAM, KRUTAM, tik apie save mažai rašom. Šios apylinkės lietuviai ne tik gerai tabako augintojai (viena me akery išaugina ligi 2700 svarų), bet neapsileidžia ir visuomeninėje kultūrinėje veikloje. Tiesa, šiuo laiku ūkininkai labai užsiėmę — rūšiuoja tabaką, ruošia jį pardavimui. Kurie tą darbą baigė iki Kalėdų, turės bent 3 mėnesius atostogų. Jau dalis tabako parduota. Už gero tabako svarą moka virš 70 ct. Tabako derlius šią vasarą buvo geras.

DELHI MIEŠTELIS auga, namai ir namams sklypai brangsta. Bendromis įėjomis norima pastatyti medicinos centrą. Tam tikslui vasaros metu įvykusios vaikštynės iš Delhi iki Turkey Point (15 m.) davė \$15.000 pajamų. Spalio 19 d. belgų salėje įvyko labai iškilmingas balio to centro naujai — bilietai porai \$50, \$25 ir pavieniam asmeniui \$15. Dalyvavo Ontario provincijos gubernatorius, belgų konsulas. Šios lietuviškos buvo debutantių tarpe: Dailė Ratavičiūtė ir Rita Lapienytė. Iš viso dvyliką debutantių buvo pristatyta karalienės atstovai, taip pat pobūvio dalyviai. Pobūvis prasidėjo 7 v. v., o baigėsi 2 v. ryto. Uniforma formali — tuksedas, frakai, balinės suknėlės moterims.

EDMONTON, ALTA.

DALIA IR ALGIS MITALAI, dabar gyvenantys Grande Prairie, Alta., š. m. lapkričio 1 d. susilaukė pirmagimio sūnaus Leonardo-Jeronimo-Kestutio. Nuosirdūs sveikinimai laimingiems tėvams, geriausi linkėjimai naujagimiui.

ADAS IR ONA SMITAL, praėjusią persikėlę gyventi Otavon, Ont., lapkričio 23 — 28 d. d. lankėsi Edmontone. Adas čia buvo atvykęs "Transcanada Telephone" bendrovės darbo

Dalyvavo kelios dešimtys lietuvių. DUOSŪNĖ GERADARAI. Parapijai reikėjo gražesnių liturginių drabužių, ypač arnotų. Užsakyta 4 labai gražūs arnotai, karstui uždangalas. Vos pranešus apie užsakymą, tuojau atsirado geradarai apmokėti išlaidoms. Vieną arnotą perka Jurgis Gudinskas savo tėvelių Onos ir Prano atminimui, antrą aukoja K. L. K. Moteris Dr. Jurgis skyrė, trečią — Elena ir Antanas Mažeikos, ketvirtą — Marija Svilienė. Karstams apdengti užtesalą laidotuvių metu bažnyčioje finansuoja K. Girns. Kitiems liturginiams reikmenims įgyti \$20 auko E. Balčiūnienė.

LONDONO VYSKUPIJOS metinė išlaidų sąmata \$400.000. Tie pinigai reikalingi išlaikyti įvairioms vyskupijos įstaigoms. Kiekvieną rudenį parapijos sudeda šią sumą. Mūsų parapijos įnašas — \$700. Per du skemadienius surinkta \$500. Likusieji \$200 bus pridėti iš parapijos ižd. Kitos parapijos daugiau vargsta išspildydamos savo normas.

DELHI MIESTO įvairių tikybų dvasininkai sudaro draugiją. Joje dalyvauja ir katalikų kunigai. Tai draugijai atstovauti išrinktas kun. dr. J. Gutauskas. Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Kor.

reikalais. Su mieliais svečiais pasimaityti atvyko Juozas ir Adelė Karpavičiai iš Kalgario bei John ir Valerija Tarnawys iš Spirit River, Alta. P. P. Smitų komandiruotė Otavon yra laimėjusi. Jie grįš į Edmontoną 1973 m. rudenį.

N. METU sutikimas kartu su Pauliaus ir Valterio Zaleskių 50 metų vedybinių gyvenimo sukakties minėjimu įvyks gruodžio 31 d. Lietuvių Namuose. J. P.

Vaidzas iš okup. Lietuvos, Panevėžio apsk. — netaisoma kolchozo pirklia

HAMILTON

VYSK. M. VALANČIAUS SEŠTADIENINĖS mokyklos mokiniai Kalėdų atostogoms paleidžiami gruodžio 18 d. Po atostogų pamokos pradeda 1972 m. sausio 8 d. Linkiu visiems mokytojams, mokiniais ir jų tėveliams linksmų Kalėdų švenčių bei laimingų naujų metų.

KALĖDŲ EGLUTĖ visiems mokiniams nuo 4 metų amžiaus rengiama gruodžio 19, sekmadienį, 4 v.p.p. Jaunimo Centre. Programą atliks mokyklos mokiniai, dalyvaujant Kalėdų seneliui su dovanelėmis vaikams.

SAIS MOKSLO METAIS mokykloje dirba šie mokytojai: L. Stungevičienė — parengiamajame skyriuje, darželyje, M. Kvedariene — I skyry, K. Gedrimaitė — II, A. Gutauskas — III, K. Seštokas — IV, K. Parešytė — V, B. Juozapavičienė — VI, G. Repšienė — VII, A. Mikšienė — VIII, A. Mikšienė — IX, A. Volungienė — X. Tikybą dėsto — mons. dr. J. Tadarauškas ir kun. L. Januška. Mokyklos išlaikymui mokėsi — \$25 metams nuo šeimos, bent jo pusę prašau sumokėti prieš Kalėdas. Taipgi primamos ir įvairios pinigines aukos, nes vien mokesčio neužtenka. Medžiotojų ir žūklautojų organizacijai už \$50 auką nuosirdus aciū.

Dar yra tėvų, kurie ir už praėjusius net kelis metus net nesumokėjo — gal pamiršo. Prašau nemamiršti atlyginti.

J. Mikšys, mokyklos vedėjas

N. METU SUTIKIMA ruošia Jaunimo Centro salėje KLB apylinkės valdyba. Sutikimas šiemet yra organizuojamas kitaip ta prasme, kad kiekvienas atėjęs nusipirktų tik nebrangų įėjimo bilietą, ir niekas nebus skatinamas su įėjimo bilietu imti degtinės ir maisto bilietėlių. Įvairios pinigines aukas, nes vien mokesčio neužtenka. Medžiotojų ir žūklautojų organizacijai už \$50 auką nuosirdus aciū.

T. Fondo Hamiltono sk. valdyba

"SIRVINTOS" skaučių tuntas ruošia Kūčias gruodžio 12 d., 4 v. p. Jaunimo Centre. Maloniai kviečiame ir "Nemuno" tunto brolius skautus dalyvauti. Sesės skautės renkamos 2 v. p. Jaunimo Centre uniformos.

A. M.

RYŠIŲ SU KARIUOMENĖS SVENTĖS minėjimu lankėsi JAV: pl. K. Dabulėvičius — LKV centro v-bos vicepirm. iš Čikagos, V. Tamošius — Šaulių Sąjungos centro v-bos pirm. su St. Kauneliene, moterų skyriaus pirm., iš Detroito. Visi dalyvavo iškilmingame minėjime ir tarė patriotinį žodį. Minėjimo menė programą atliko kun. Br. Jurks vadovaujamas Toronto Priskelimo par. choras, kuris savo skambiu ir nuotaikingu dainavimu hamiltoniečiams paliko gryną prisiminimą.

DIENRASTIS "THE SPECTATOR" savo religiniam puslapy su didele antrašte "Lithuanian Red's jail priest" aprašo Dubingių klebono kun. Ant. Šeškevičiaus komunistinį tesmą ir nubaudimą už vaikų mokymą religinių tiesų, ruošiant juos pirmajai Komunijai.

V. Kst.

Dalyvavo kelios dešimtys lietuvių.

DUOSŪNĖ GERADARAI. Parapijai reikėjo gražesnių liturginių drabužių, ypač arnotų. Užsakyta 4 labai gražūs arnotai, karstui uždangalas. Vos pranešus apie užsakymą, tuojau atsirado geradarai apmokėti išlaidoms. Vieną arnotą perka Jurgis Gudinskas savo tėvelių Onos ir Prano atminimui, antrą aukoja K. L. K. Moteris Dr. Jurgis skyrė, trečią — Elena ir Antanas Mažeikos, ketvirtą — Marija Svilienė. Karstams apdengti užtesalą laidotuvių metu bažnyčioje finansuoja K. Girns. Kitiems liturginiams reikmenims įgyti \$20 auko E. Balčiūnienė.

LONDONO VYSKUPIJOS metinė išlaidų sąmata \$400.000. Tie pinigai reikalingi išlaikyti įvairioms vyskupijos įstaigoms. Kiekvieną rudenį parapijos sudeda šią sumą. Mūsų parapijos įnašas — \$700. Per du skemadienius surinkta \$500. Likusieji \$200 bus pridėti iš parapijos ižd. Kitos parapijos daugiau vargsta išspildydamos savo normas.

DELHI MIESTO įvairių tikybų dvasininkai sudaro draugiją. Joje dalyvauja ir katalikų kunigai. Tai draugijai atstovauti išrinktas kun. dr. J. Gutauskas. Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Kor.

reikalais. Su mieliais svečiais pasimaityti atvyko Juozas ir Adelė Karpavičiai iš Kalgario bei John ir Valerija Tarnawys iš Spirit River, Alta. P. P. Smitų komandiruotė Otavon yra laimėjusi. Jie grįš į Edmontoną 1973 m. rudenį.

N. METU sutikimas kartu su Pauliaus ir Valterio Zaleskių 50 metų vedybinių gyvenimo sukakties minėjimu įvyks gruodžio 31 d. Lietuvių Namuose. J. P.

reikalais. Su mieliais svečiais pasimaityti atvyko Juozas ir Adelė Karpavičiai iš Kalgario bei John ir Valerija Tarnawys iš Spirit River, Alta. P. P. Smitų komandiruotė Otavon yra laimėjusi. Jie grįš į Edmontoną 1973 m. rudenį.

N. METU sutikimas kartu su Pauliaus ir Valterio Zaleskių 50 metų vedybinių gyvenimo sukakties minėjimu įvyks gruodžio 31 d. Lietuvių Namuose. J. P.

reikalais. Su mieliais svečiais pasimaityti atvyko Juozas ir Adelė Karpavičiai iš Kalgario bei John ir Valerija Tarnawys iš Spirit River, Alta. P. P. Smitų komandiruotė Otavon yra laimėjusi. Jie grįš į Edmontoną 1973 m. rudenį.

N. METU sutikimas kartu su Pauliaus ir Valterio Zaleskių 50 metų vedybinių gyvenimo sukakties minėjimu įvyks gruodžio 31 d. Lietuvių Namuose. J. P.

reikalais. Su mieliais svečiais pasimaityti atvyko Juozas ir Adelė Karpavičiai iš Kalgario bei John ir Valerija Tarnawys iš Spirit River, Alta. P. P. Smitų komandiruotė Otavon yra laimėjusi. Jie grįš į Edmontoną 1973 m. rudenį.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
penktadieniais 10 — 7 v.p.p.	Duodame:
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas 10%
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	nekiln. turto paskolas 8½%
šeštadieniais "TALKA" uždaryta.	

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užikrintas atlygis saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIETLA MESA — DESROS — SKANUMYNAI
R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario
Nemokamos autoaklės

LONDON, ONT.

KUN. B. PACEVICIUS, Londono lietuvių Siluvos Marijos parapijos klebonas, neseniai lankėsi Prancūzijoje, o paskutiniu laiku buvo Šventosioje Žemėje. Iš Jeruzalės pažįstamiems rašė: "Brangieji, sveikinu iš Jeruzalės. Niekada nepamiršiu to pergyvenimo. Tegu Jus Dievas laimina. Jūsų kun. Balys". Kartu su juo keliauja parapijietis K. Grigelis. Londone jį pavad. kun. V. Paulauskas.

TAUTINIŲ GRUPIŲ FESTIVALIS. Folk Arts Council rengtame festivalyje lapkričio 28 d. Centennial pastato abiejose salėse dalyvavo ir gražiai pasirodė ansamblis "Baltija" ir kvartetas "Rasa". Didelio dėmesio susilaukė katalikų moterų iniciatyva suorganizuota ir apylinkės valdybos lėšomis paremta tautodidžio paroda: gintaro išdirbiniai, medžio drožiniai, audiniai, muzikos poklėsčiai, knygos (jų tarpe "Lithuanians in Canada"), "T. Žiburiai", "N. Lietuva" ir t. t. Čia buvo dalinami ir supažindinti su Lietuva lapeliai, paruošti Toronto pastangomis, Londone atitinkamai apipavidalinti. Ypač didelio dėmesio susilaukė gintaro išdirbiniai. Vienas inteligentiškos išvaizdos žiurovas grįžo prie jų kokių šešis kartus ir už vieną įsigijo pasilė \$300, bet ir už šią kainą savininkas jos neatidavė. "Free Press" dienraštyje atstovė džiaugėsi paroda ir susirūšė lietuvių kalėdinių papročių. Paroda pareiklaugo daug pastangų. Sunkiausioji našta teko L. Zabulionienei, E. Paulionienei ir L. Daniliūnienėi. Padėjo ir eilė kitų asmenų. Iš kitų poros tužinų tautų parodų lietuviškoji išsiskyrė didesne eksponatų verte ir jų meniško išdėstymu. Ja sudomino Toronto pareigūnai ir pakvietė lietuvių su tais eksponatais dalyvauti daugia kultūriname kongrese — Heritage Ontario 1972 m. Toronte. Banketų salėje lietuvių turėjo du stalus su skoningai išdėstytais kepiniais. Katalikės moterys savo stalo neturėjo — jos šiemet ji užleido skautėms, kurios, B. Eimantienės vadovaujamos bei kitų pūny tinkamos, su savo stalu atkreipė televizijos dėmesį ir pateko į jos žinias. "Baltijos" ansamblio stalo paruošimu ir priežiūra pasirūpino B. Kerienė, padedant kitoms ponios. Su koncerto programa susirinkusius vykusiai supažindino lietuvių pranešėja Gražina Petruškinienė, imponuojanti ne tik puikia anglų kalba ir sugebėjimu, bet ir gražia, reprezentatyvia išvaizda. Folk Arts Council pirm. P. Walden padėjo už gražų pranešėjimą ir įteikė jai dovaną. Taip pat ji padėjo M. ir D. Chainauskai už padėjamą programą praversti ir visiems prie to festivalio pasiekimo prisidėjusiems. Dalyvavo miesto burmistras H. McClure ir kiti augstieji svečiai — apie 1500 žiūrovų. Programoje dalyvavo vietinės tautinės grupės ir svečiai iš kitų apylinkių. Savo profesiniu lygiu iš visų išsiskyrė tarptautinio pripažinimo susilaukęs eščių gimnazistų grupė iš Toronto ir ukrainiečių akrobatai šokėjai iš St. Catharines. Folk Arts Council valdyboje iš lietuvių dalyvauja p. Daniliūnienė. D. E.

"BALTIA", šokantis ir dainuojantis jaunimas, lapkričio 28 d. dalyvavo trečiajame tautinių grupių festivalyje. Kaip ir kitos vietinės grupės, jį atskirai išpildomą dviejų pusės valandos dalytį programoje pasirodė tik viena karta. Iš toliau atvykę kvietė tiegi programos atlikėjai, kaip Toronto lietuvių kanklininkai "Auseklitis", St. Catharines ukrainiečiai šokėjai "Dunai" ir Toronto eščių "Kalev" gimnastės, figūravo abiejose dalyse. "Baltija" pasirodė su "Dovanų" šokiu, gracinga, protarpiais lėta, momentais greitai lietuvių vestuvinių šokių ištrauka. "Baltijos" šokėjai šį trupmą šokį atliko pasigėrėtinai. Sėkmingai praėjusios ir šiltai priimtose etninės meninės programos koordinatoriui buvo "Baltijos" šokių vadovai D. ir M. Chainauskai. Jie talkino Folk Arts Council Londono skyriaus pirmininkei R. Walden, jos p. kvieisti. Apatinėje "Centennial Hall" salėje "Baltijos" tėvų lietuviškų kepinių stalai turėjo labai pasisekusį išpardavimą. Tuo "Baltija" bando teikti lėšas kelienei į 1972 m. taut. šokių šventę Čikagoje. B.

DEMONSTRACIJOS. Z. rašė "T2" apie bendrą priešsovietinę ukrainiečių ir žydų studentų demonstraciją spalio 17 d. ties "Alumni Hall", kurioje koncertavo Osipovo "Balalika". Nevisai taip buvo. Žydų studentų klubas kvietė ukrainiečių studentų klubą dalyvauti demonstracijoje prieš "Balalika". Ukrainiečių klubas, pasitaręs su lietuvių studentų klubu, atsakė dalyvauti, nes tai buvo kultūrinis, o ne politinis dalykas. Vis dėlto keletas ukrainiečių studentų nesilaikė nutarimo ir demonstracijai dalyvavo. — Lietuvių studentų informacijos vedėjas paruošė keletą laiškų ryšium su politine sovietų premjero Kosygino keliene Kanadoje. "The London Free Press" paskelbė vieną tą laišką "Community Forum" puslapyje spalio 22 d. "The Gazette" — universiteto laikraštis paskelbė kitą laišką spalio 29 d. Gana daug studentų planavo važiuoti į Torontą ir dalyvauti bendroji demonstracijoje prieš Kosygina, bet nepavyko gauti autobusų. V. J.

ADVOKATAS

EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

GRAŽIAUSIAI SAVO GIMINES ir draugus sv. Kalėdų ir N. Metų progai pasveikinsime kad ir kokia auka Tautos Fondui. Visų aukotojų pavardes bus paskelbtos spaudoje. Prašome paskambinti ar savo auką atsiųsti iki gruodžio 12 d. Hamiltono sk. pirm. J. Stonkui, 102 Ontario St., tel. 528-5090 arba ižd. Ig. Varnui, 11 Grosvenor St., tel. 549-8272. Iš anksto visiems nuosirdus aciū.

T. Fondo Hamiltono sk. valdyba

"SIRVINTOS" skaučių tuntas ruošia Kūčias gruodžio 12 d., 4 v. p. Jaunimo Centre. Maloniai kviečiame ir "Nemuno" tunto brolius skautus dalyvauti. Sesės skautės renkamos 2 v. p. Jaunimo Centre uniformos.

A. M.

"BALTIA", šokantis ir dainuojantis jaunimas, lapkričio 28 d. dalyvavo trečiajame tautinių grupių festivalyje. Kaip ir kitos vietinės grupės, jį atskirai išpildomą dviejų pusės valandos dalytį programoje pasirodė tik viena karta. Iš toliau atvykę kvietė tiegi programos atlikėjai, kaip Toronto lietuvių kanklininkai "Auseklitis", St. Catharines ukrainiečiai šokėjai "Dunai" ir Toronto eščių "Kalev" gimnastės, figūravo abiejose dalyse. "Baltija" pasirodė su "Dovanų" šokiu, gracinga, protarpiais lėta, momentais greitai lietuvių vestuvinių šokių ištrauka. "Baltijos" šokėjai šį trupmą šokį atliko pasigėrėtinai. Sėkmingai praėjusios ir šiltai priimtose etninės meninės programos koordinatoriui buvo "Baltijos" šokių vadovai D. ir M. Chainauskai. Jie talkino Folk Arts Council Londono skyriaus pirmininkei R. Walden, jos p. kvieisti. Apatinėje "Centennial Hall" salėje "Baltijos" tėvų lietuviškų kepinių stalai turėjo labai pasisekusį išpardavimą. Tuo "Baltija" bando teikti lėšas kelienei į 1972 m. taut. šokių šventę Čikagoje. B.

DEMONSTRACIJOS. Z. rašė "T2" apie bendrą priešsovietinę ukrainiečių ir žydų studentų demonstraciją spalio 17 d. ties "Alumni Hall", kurioje koncertavo Osipovo "Balalika". Nevisai taip buvo. Žydų studentų klubas kvietė ukrainiečių studentų klubą dalyvauti demonstracijoje prieš "Balalika". Ukrainiečių klubas, pasitaręs su lietuvių studentų klubu, atsakė dalyvauti, nes tai buvo kultūrinis, o ne politinis dalykas. Vis dėlto keletas ukrainiečių studentų nesilaikė nutarimo ir demonstracijai dalyvavo. — Lietuvių studentų informacijos vedėjas paruošė keletą laiškų ryšium su politine sovietų premjero Kosygino keliene Kanadoje. "The London Free Press" paskelbė vieną tą laišką "Community Forum" puslapyje spalio 22 d. "The Gazette" — universiteto laikraštis paskelbė kitą laišką spalio 29 d. Gana daug studentų planavo važiuoti į Torontą ir dalyvauti bendroji demonstracijoje prieš Kosygina, bet nepavyko gauti autobusų. V. J.

ADVOKATAS

EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

GRAŽIAUSIAI SAVO GIMINES ir draugus sv. Kalėdų ir N. Metų progai pasveikinsime kad ir kokia auka Tautos Fondui. Visų aukotojų pavardes bus paskelbtos spaudoje. Prašome paskambinti ar savo auką atsiųsti iki gruodžio 12 d. Hamiltono sk. pirm. J. Stonkui, 102 Ontario St., tel. 528-5090 arba ižd. Ig. Varnui, 11 Grosvenor St., tel. 549-8272. Iš anksto visiems nuosirdus aciū.

T. Fondo Hamiltono sk. valdyba

"SIRVINTOS" skaučių tuntas ruošia Kūčias gruodžio 12 d., 4 v. p. Jaunimo Centre. Maloniai kviečiame ir "Nemuno" tunto brolius skautus dalyvauti. Sesės skautės renkamos 2 v. p. Jaunimo Centre uniformos.

A. M.

"BALTIA", šokantis ir dainuojantis jaunimas, lapkričio 28 d. dalyvavo trečiajame tautinių grupių festivalyje. Kaip ir kitos vietinės grupės, jį atskirai išpildomą dviejų pusės valandos dalytį programoje pasirodė tik viena karta. Iš toliau atvykę kvietė tiegi programos atlikėjai, kaip Toronto lietuvių kanklininkai "Auseklitis", St. Catharines ukrainiečiai šokėjai "Dunai" ir Toronto eščių "Kalev" gimnastės, figūravo abiejose dalyse. "Baltija" pasirodė su "Dovanų" šokiu, gracinga, protarpiais lėta, momentais greitai lietuvių vestuvinių šokių ištrauka. "Baltijos" šokėjai šį trupmą šokį atliko pasigėrėtinai. Sėkmingai praėjusios ir šiltai priimtose etninės meninės programos koordinatoriui buvo "Baltijos" šokių vadovai D. ir M. Chainauskai. Jie talkino Folk Arts Council Londono skyriaus pirmininkei R. Walden, jos p. kvieisti. Apatinėje "Centennial Hall" salėje "Baltijos" tėvų lietuviškų kepinių stalai

Audringas gyvenime, ramus kūryboje

Dailininkas Justinas Vienožinskis stambiam
veikale, išleistame Lietuvoje

DAIL. DAGYS

(Tęsinys iš praeito numerio)

Atsiminimai

Iš atsiminimų skyriaus (knygoje jų yra daug) pateikiu čia poeto Ant. Miškinio žodžius. Zaliakalnyje susitikau J. Vienožinskį, einantį su darbo įrankiais poretuoti... Jį beldint pasiguoė savo buvusiais mokiniams: — Nesuprantu, kas jiems pasidarė, reikalauja kažko iš dailininkų, ir patys gal nežino ko, nors vadovauja, sėdi įvairiose komisijose, posėdžiauja. Dviejų mano darbo portretų neprimai parodyti, ir gana... Tai Justo Paleckio ir Putino. Paleckis jiems esąs per rimtas, net rūstokas, o turėtų būti švelnesnis, liaudžiai labiau prieinamas. O Putinas, sako, per liūdnas". (324 p.).

A. Miškinis baigia: "Gaila, kad J. Vien. mirė, — mane tikrai būtų padaręs linksma". Kur ne — juk ji Stalinas 10 metų Sibire mokė šypotis...

Savo atsiminimuose dail. Aug. Savickas, buv. Lietuvos diplomato Jurgio Savickio sūnus, neriasi iš kailio gal norėdamas nustebinti pasaulį, o gal tik partiją. Pasaulio tai jis nenustebino, tik pasirodė neišmanėliu. Pvz. jis rašo: "... prieš pirmąjį imperialistinį karą" (347 p.), o galvoja apie I pasaulinį karą. Nežina apie I pasaulinį karą. Nežino žmogelis istorijos. Niekas negali susekti, kada buvo pirmas imperialistinis karas. Žinoma tik, kad buvo Babilonijos, Egipto, romėnų, kiniečių, Aleksandro Mak., Napoleono, Britanijos, Rusijos ir daugelio kitų imperijų karai.

1931 m. Švedijoje buvo išleista knyga apie Lietuvos meną "Litauens Konst". Čia Aug. Savickas sako: "Toji knyga buvo išleista mano tėvo, tuometinio pasiuntinio Švedijoje, iniciatyva" (350 p.). Parašė, bet pabijojęs paminėti Lietuvos vardą; taigi, pasitūnintys, kurio krašto, — nutyli. Ateityje jauni gal žmonės

supras, kad jis buvo Sovietų Sąjungos atstovas.

Rūpestingai paruošta knyga

Knyga "Justinas Vienožinskis" yra rūpestingai paruošta. Joje yra įvadinis straipsnis apie jo estetines pažiūras, jo teoriniai išvedžiojimai apie kūrybą, įvairių parodų įvertinimai, nemažai diskusinių straipsnių su žymiais žmonėmis, straipsnis apie Čiurlionį — tapytoją. Iš visų straipsnių veržiasi jo gilus troškimas, kad Lietuvos menas klestėtų. Tam jis gyveno ir dirbo, o senatvėje apgailestavo, kad patsai nesukūrė tiek, kiek norėjo sukurti.

Knygoje randame daug dokumentų, liečiančių įvairius jo žygius, jo raštų, laiškų (sutrumpintų), daug jo studentų ir amžininkų jautrių atsiminimų. Visi pareizėia jo užsispyrusį atkaklumą, fizinę tvirtybę ir duodamą laisvę studentui ugdati jo talentą teigiama kryptimi. Knygoje, kuri turi 376 puslapius, yra tik keletas spalvotų reprodukcijų — jo tapybos pavyzdžių, bet gana daug fotografijų. Tai geras paminklas ne tik Justinui Vienožinskiui, bet ir neblogas atspindys tų laikų meniškosios veiklos Lietuvoje, nes dažnai jis buvo jos centre. Knygoje pastebėjau tik keletą klaidų datose.

J. Vienožinskio tapybos darbų albumas (spalvotas) buvo išleistas keletą metų prieš šią knygą. Jį buvo rengiamasi išleisti jo amžiaus 75-tą gimtadienį minint, bet darbai įvykdomi vėliau, negu planuojama. J. Vienožinskis mirė sulaukęs 74 metų. Taigi, neteko jam jo pamatyti.

Justinas Vienožinskis. Straipsniai, dokumentai, laiškai, amžininkų atsiminimai. Knyga parengė Irena Kostkevičiūtė. Redakcinė komisija: Paulius Galaunė, Jonas Kuzminskis. Vytautas Mackevičius. Vilnius 1970, 378 psl.

NAUJI FILMAI

"Sunaikinkite mano rankraščius..."

ALGIRDAS GUSTAITIS

Literatūrinėje veikloje praktiškai nedalyvavęs, savo raštus laikęs nevykusiais, testamentiniame rašte reikalavęs sunaikinti jo rankraščius (klausiama kodėl jis pats nesunaikino?), žydų rašytojas Franz Kafka (1883—1924) tik po mirties buvo pripažintas rašytoju, ir dabar manoma, jis turėjo nemažos įtakos kitiems Europos rašytojams, pakr y p s i e m egzistencialistine linkme.

Čekoslovakijoje gimęs, F. Kafka buvo užduras, nemėgo viešumos, beveik nėjo į filmus, nors sakė, akys yra vartai į pasaulį.

Iš Vokietijos paskambino Maximilian Schell

Pirmadienį įvykusiam užsienio spaudos atstovų susirinkime pranešta, esą iš Vokietijos skambino Maximilian Schell, pranešdamas, kad pats dalyvaus jo vaidintame ir pagamintame filme "The Castle" (Pilis), kuris trečiadienį rodomas Goldwyn filmų studijos teatre.

Lipdamas laiptais į antrą aukštą, pasisveikina su organizatoriais, nekreipdamas dėmesio į pašaliečius. Vos praėjęs, atsigrižau: vienas "pašaliečių" buvo Maximilian Schell, garsusis vokietiško filmo artistas, dabar ir režisiorius. Jis pastebėjo mano žvilgsnį, eidamas į salę maloniai pasisveikino, aš atsispašiau iš karto nepažįs. Jis maloniai šypsojosi, spaudė ranką, mandagiai kvietė eiti pirm į pro duris. Tuo mostu nepasinaudojau. Vos įėjęs salėn, buvo pasitiktas plojimais. Trumpai papasakojo filmą nematomų minčių apie filmą.

"Das Schloss" (originalus kūrinio vardas), parašytas pusantros metų prieš autoriaus mirtį, nors laikas mano, veikalas nėra užbaigtas. M. Schell sako, autorius nenorėjo užbaigti, nes vadinamas neužbaigtas yra gera pabaiga. Veikėjas paskui roges nubėga pilies link. Kas ten buvo, ar pasiekė pilį, nežinoma. Tam kūriniiui nereikia sprendimo, nes sužalotų vedamąjį mintį.

F. Kafkos "Pilyje" vaizduojamas žmogus, iš nežinia kur atėjęs, nežinia kur nuėjęs. Jis bando gauti žemės matininko darbą, bet pilis jo nepatvirtina. Pilis yra simbolinė — matoma, bet nepasiekiamas. Pilies visi bijosi, gyvena slepiančioje priepaudoje, atsilikime, bet turi jaustis laimingi, patenkinti. Retkarčiais pilis duoda muzikos ir alaus. Linksma gyvenojus.

Pilies burokratizmas viską žudo — ir skrydį A, ir skrydį B. Prieš sistemą bando kovoti tasai žemės matininkas, bet pakliūva į dar didesnę burokratizmą. Ketvirtą valandą dienos pilies valdovai, po siuntimų, dar miega, ir

neleidžiama jų trukdyti, o penktą valandą baigiasi jų darbo valandos.

Filmas paruoštas žodis žodin pagal rankraščių "Kafkos raštai nėra filminiai. Nors "Pilis" kairiojo apie 3 milijonus vokiškų žodžių, rodoma jau kuris laikas, bet dar toli gražu nepadengė išlaidų. Gamintojas žinojo, kad nebus pelningas veikalas. Gaminto norėdamas duoti glesnį minčių.

Kūrinys vaizduoja žmogaus problemas, bet Čekoslovakijoje jis buvo sutiktas ir priimtas kaip filmas, aiškiai rodantis komunikacinę sistemą, kur vieną valdžią tvarko kita, o trečią — ketvirtą. Filmas neturi įtampos, gyvenimo veiksmo. Įdomus norintiems pagalvoti. Plačiai auditorijai nepatiks. Pagamintas Austrijoje, tikros pilies aplinkoje, kurios šeiminiuku buvo M. Schell senelis. Kaimo namai pastatyti studijos. Beveik visi artistai yra vietiniai gyventojai (ir jie geri!), kurių keli jau mirė. Baigiant filmuoti ištirpo sniegas, teko išbarstyti apylinkes kreida.

"Ar domitės pavergtos Europos problemomis?"

Baigiant pasikalbėjimus su Maximilian Schell paklausiau, ar jis domisi pavergtos Europos problemomis ir ar sutiktų pagaminti tuo reikalu filmą, jei turėtų gerą rankraštį. Atsakė — taip. Pasikeitėme adresais. Jis man pažadėjo laiką atsiųsti, ir aš jam pasiūsiu porą anglų kalba knygų lietuviškom temom.

Pernai, t.y. 1965 m. liepos mėnesį, pergyvenau pirmąjį širdies smūgį, o šiemet — 1966 m. balandžio 22 d. — antrąjį. Gyvenu vaistų pagalba, jaučiasi varganai, nes širdis kenčia nuo "coronary insufficiency" ir sklerozės. Dėlto padėjau kryžių ant savo tolimiesiems planų bei darbų. A. B.

Toronto lietuvių kapinėse yra gana daug meniškų paminklų. Jų dauguma yra lietuvių dailininkų bei architektų suprojektuoti. Nuotraukoje — vienas tokių originalių kūrinių

Mirusio geografo laiskai

VL. MINGELA

Lietuvių Enciklopedijos 36 tomu kultūrinis lobsis praturtino lietuvių tautą. Šis didelis kultūrinis užmojis buvo įvykdytas svečioje salyje — JAV-se, neturint gimosios žemės po kojom, negaunant savo valstybės paramos, remiantis vien politinių emigrantų ryžtu ir pasiaukojimu. LE 35 tomai buvo išsiuntinėti emėjams anksčiau, o įvairių papildymų 36 tomas išsiuntinėtas 1969 metais. Taigi, LE išspausdinta ir išplatinta (1953—1969) 16-likos metų laikotarpyje.

Ypač kruopščiai ir gražiai išleistas 36-tas papildymų tomas. Šį tomą redagavo ir jo spausdinimą prižiūrėjo LE redaktorius dr. J. Girnius. Darbo baigimo užsklandoje išspausdinti šie pastarojo žodžiai:

Šiuo papildymų tomu LE leidimas galutinai baigiamas. Ligi galo išstėjęs šis didelis užmojis visų dėka, nes jame savo vaidmenį turėjo ir leidėjo iniciatyva bei rizika, ir redaktorių kelių metų pastiprinimas šiam darbu, ir bendradarbių ilgametis savo laisvalaikio skrymas L. E. taktai, ir spaustuvės bei administracijos personalo rūpestingas atsidėjimas, ir pagaliau visų penumeratorių kantvėbė įsigyti enciklopedijos tomus, kone dvigubai prašokusius numatytą skaičių.

Manau, kad šiuo metu jau galima skelbti LE geografijos skyriaus redaktoriaus Antano Bendorioaus kaikiurius išlikusius laiškus. Jis savo didelį ir paskutinį darbą užbaigė 1966 m. rugpjūčio 14 d. Kartą A. Bendorio užsiminė savo 1966. VIII. 14 laiške keliais žodžiais ir apie savo pašlijusią sveikatą.

Pernai, t.y. 1965 m. liepos mėnesį, pergyvenau pirmąjį širdies smūgį, o šiemet — 1966 m. balandžio 22 d. — antrąjį. Gyvenu vaistų pagalba, jaučiasi varganai, nes širdis kenčia nuo "coronary insufficiency" ir sklerozės. Dėlto padėjau kryžių ant savo tolimiesiems planų bei darbų. A. B.

Po šio laiško A. B. dar gyveno apie trejus metus ir mirė 1969 m. gegužės 19 d. nuo trečiojo širdies smūgio.

LE leidėjas Juozas Kapočius ir šiuo metu nesilikviduoja. Jis ryžosi išleisti: šešių tomų lituanistinę enciklopediją anglų kalba (išleistas I tomas); Lietuvos istoriją 3-4 tomu; Vydūno raštų 10 tomų (Vydūno raštams leisiti atsirado 3 mecenatai); Pulgio Andriešio 3 tomų rinkinį; Lietuvos žemėlapių mokykloms ir t.t.

Numatyta LE anglų kalba nemokamai duoti svetimujių laikraščių bei žurnalų redakcijoms, mokslo įstaigoms, kad jos turėtų apie Lietuvą ir lietuivius teisingų žinių. Tokių dovanų bus keli simtai.

*** 1966. VIII. 19

V. MINGELAI

D. G. Gražinų fotografijas ir siunčiu sena, seną skolą už Miluko biografiją, kuri man labai patiko. Nesu tikras, ar viena fotografija (Koopecijos rūmai Radviliškų) yra Jūs. Jeigu ne, tai prašyčiau ją gražinti, nes gal kas nors kitas atsiėmė. Dėkoju už jį paskolinimą ir kantiybę taip ilgai laukiantį jo gražinimą.

Savo darbą Lietuvių Enciklopedijoje baigiau. Jam per 13 su puse metų buvau skyręs beveik visą laisvalaikį — vakarus (kartais ir ištisas naktis), savaitgalius, atostogas, sirgimo atostogas, kurių turėjau kelias ilgas (po 2-3 mėn.) ir net dalis laiko darbovietėje. Iš viso vien tik pačiam rašymui praleidau per 1940 val., neskaitant daug laiko važinėjimui ir bibliotekoms. Daugiausia naudojausi pasiaulines geografijos reikalui Amer. Georg. D-jos Niujorke turtinga biblioteka, gaunančia daug iš viso pasaulio periodinių geografijos leidinių. Savo geografiniais rašiniais nesigirdinu. Jų nė vieno nenusirašiau iš kito enciklopedijų, nors naudojausi 10-čia kalbų išleistomis enciklopedijomis. L. E. yra mano duota daug tokių geografinių dalykų, kurių nėra jokioje kitoje enciklopedijoje ir kurie dar negreit ir jas pateks — Kitmatu, Andhra, Tsunami ir daug kitų. Tačiau labiausia mane kamavo Lietuvos vietovių, lietuvių kolonijų pasaulio ir buv. lietuvių stovyklų aprašai. Be to, daviau ir visa zoologiją ligi L. raidės imtinai. Vėliau ją pavyko perleisti p. Kardeliui. Iš viso daviau 7.356 objektus — straipsnius ir straipsnelius. Jų aprašai sudaro per 117.000 eilučių. Tai yra daugiau, nei kaip visos dvijsiu knygos, kaip dr. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė".

Zinoma, padariau ir klaidų. Jos, daug dirbant ir esant pavargusiam, neišvengiamos. Kartais viena turi mintyti, o kita rašai. Taip pvz. išėjo su Sovietų S-gos pramonės augimu, kur vieton % "procentu" parašiau nesamone — "kartu". Tačiau tų klaidų nedaug. Daug mažiau, nei kaip tokią Britaniją ar kurioj kitoj "žarsioj", bet bizieriškoj enciklopedijoje. Man reikis geriausia visais atžvilgiais iš naujųjų enciklopedijų yra švediškos.

Jum čia "priplurpiau" apie savo darbą nenorėdamas pasieirti (kiekvienas pasigyrimas yra šlykščiai koktus), bet žymiam spaudos žmogui norėdamas atidėti kolegiškai, kiek daug laiko suėmė toks, rodos, nežymus geografijos skvris mūsų enciklopedijoje. Su geriausiais linkėjimais.

ANTANAS BENDORIUS

*** 1966. VIII. 23

Mielasis Kolega, Nesitėkėjau sulaukti į savo laišką Pates tokio didelio dėmesio. Nu-

širdžiai už jį dėkoju. Aš tik norėjau pasidalinti su Pačiu kaip žinomiu ir daug nusipelnusiu kultūrininku-kūrėju keliais faktais iš mano veiklos Lietuvių Enciklopedijoje, kuri į ją įdėto darbo kiekis toli pralenkia bile kurį kita lietuvių atlikta kultūrinė žygi emigracijos. Mano įnešotai jau duoklė nėra ne tik neesminė (pagrindinė), bet iš viso netokia žymi, kaip atrodytų sprendžiant iš parašytų eilučių kiekio. Daugiausia jai nusipelnė lituanistai tyrinėtojai savo originaliais darbais, ypač istorikai, etnografi, kalbininkai, biografi ir kt.

I Lietuvių Enciklopediją pakliuvus iš Lietuviškosios Enciklopedijos, leistas nepriklausomoje Lietuvoje 1931-44 m. Spaudos Fondo. Ten vedžia geografijos skyrių ir artimiausiu mano bendradarbiu buvo P. Sinkūnas. Per 12 metų berašinėdamas anajai enciklopedijai, tapau "enciklopedininku" ir, atsidūręs Vokietijoje, nerimau enciklopedinio darbo. Dėlto 1946 m. parašiau tos enciklopedijos vyr. redaktoriui prof. Vl. Biržiškai laiška, siūlydamas imtis akurti jos leidimą — redagavimą. Profesorius atsakė neigiamai. Jo žodžiais tariant "turime palaikti, kol grįšime į Lietuvą". Taip šis mano sumanymas tapo neįgyvendintas. Tačiau po 6 metų emigracijos leidimo reikala iškėlė viešumoms jo sumanytojas (ir įgyvendintojas) J. Kapočius, spausdintininkas-leidėjas, bet ne kuris nors redaktorius.

Darbas L. Enciklopedijoje man nebuvo našta. Jis man buvo mielas, įdomus, nes privertė mane daug skaityti, sekti iš geografinio taško viso pasaulio gyvenimą, jo kuriams pasikeitimus žemės paviršiuje, registruoti įvairias geografines naujenybes, sekti naująsias geogr. literatūrą, įjeikti naujų duomenų, bandyti įvairiais būdais susisiekti su paversta Lietuva ir iš ten gauti senos ir naujos medžiagos. I pabaigą didelio palengvėjimo sulaukiau Br. Kvikiui pradėjus leisti didžiąjį Lietuvos aprašą "Mūsų Lietuva". Autorius yra tiek malonus, kad mielai leido naudotis ne tik išleistais dviem tomams, bet ir trečiojo rankraščiu. Lietuvių Enciklopedijos redaktoriai ir bendradarbiai darbą dirbo ramiai, nesileisdami į ginčus su kritikai, laikėsi (kiek imanoma) sutarto darbo metodo ir tarpusavio bendradarbiavimo. Nors sunkumų ir neprašytų klūčių buvo sutikta, bet dirbant nuoširdžiu sutarimu ir turint prieš akis pasimto darbo svarbą, buvo laimingai varomasi pirmyn. Leidėjo nepalaizamas pasiryžimas nesustoti prieš jokius sunkumus iš vienos pusės, o už toms atsakingų redaktorių besalyginis atsidavimas juos kiek imanoma geriau paruošti ir laiku (griežtai nustatytais terminais) atiduoti spausuvei, užtikrino sėkmingą jos kūrimo eigą. Leidykloj ir pas redaktorių susitelkę dideli kiekiai raštų. Tai dėkinga medžiaga tiems, kurie kada nors imsis apžvelgti Lietuvių Enciklopedijos redagavimą ir leidimą. L. Enciklopedija išleidiama 35 tomiais (paskutinis 36 tomas išėjo 1969 m. spalio mėn., kai LE red. Antanas Bendorius jau buvo miręs. V. Ming.), bet jo yra tiek žodžių, kad sudarytų 150 vidutinio dydžio knygų.

ANTANAS BENDORIUS

*** 1966. VIII. 23

Mielasis Kolega, Nesitėkėjau sulaukti į savo laišką Pates tokio didelio dėmesio. Nu-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO

AKADEMIJA praneša, kad nuo šių metų pradeda skirti kasmetinį \$500 premiją lietuviui laikraštininkui. Siemet vertintojų komisija sudaryta Niujorke: kun. dr. L. Andriekus, dr. D. Jasaitis, dr. Br. Radziva-nas, prof. dr. J. Stukas ir dr. V. Vylytas. Kandidatus premijai gali siūlyti kas tik nori, pasisūdamas motyvuotą raštą betkuriam vertintojų komisijos nariui. Siūlymus siųsti iki š. m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Rev. L. Andriekus, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA. Gautieji po N. Metų siūlymai nebus svarstomi. Šios žurnalistikos premijos mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis.

"DIRVOS" NOVELĖS 1971 m. konkursą ir \$500 premiją laimėjo Klevelande gyvenanti rašytoja Aurelija Balasaitienė, atsiuntusi Vaidilos slapyvardžiu pasirašytą novelę "Raudona automobilis". Siemetinė premija buvo dviguba, nes pernai vertintojų komisija nerado premijuotinos novelės. Premijos nuolatinis mecenatas — čekietis Simas Kašlonis. Lietuvių rašytojų Draugijos pirm. kun. Leonardo Andriekaus, OFM, pirmininkaujama vertintojų komisija sudarė dr. Pranas Bagdas, Emilija Čekienė, Paulius Jurkus ir Pranas Naujokaitis. Siemetiniam konkursui ji buvo gavusi 27 noveles.

HENRIKO RADAUSKO mirties metinėms skirtą poezijos ir dainos vakarą Čikagos Jaunimo Centre surengė "Satrijos" meno draugija. Įvadinį žodį apie vėlionies kūrybą tarė poetas Kazys Bradūnas. H. Radauskas 25 eilėraščius deklamavo čekietis aktorai Laima Rastenytė-Lapinskienė ir Jonas Kelečius. Jų interpretacijai stiprino vykusiai panaudoti muzikiniai įrašai, žaismingas šviesų keitimasis. Antrosios vakaro dalies programą atliko sol. Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas iš Bostono. Koncertą ji pradėjo J. Gruodžio, Vl. Jakubėno, G. Gudauskienės ir Br. Budriūno dainomis. Didžiausio dėmesio susilaukė pirmą kartą Čikagoje nuskambėjusi B. Budriūno kompozicija "Dainos gimimas", sukurta H. Radausko eilėraščio tekstu. Operų pasauliui atstovavo V. Čižauskaitė-Balči

SKAITYTOJAI PASISAKO

"NIDOS" KNYGŲ KLUBAS

Teisingai J. Lūza "T2" 43 nr. rašė apie "Nidos" Knygų Klubą, jo leidžiamas vertingas knygas, reikšmingas literatūrinis "Pradalgis" knygas. Prie to reikia pridėti jo leidžiamas kasdien pasiekiamas lietuviškas kalendorius. Tai vieninteliai tokios rūšies leidiniai lietuvių pasaulyje. Kai anais metais parodžiau juos iš okupuotos Lietuvos atvykusiems lietuviams, sutiktiems Europoje, jie stebėjosi, žiaurėsi tokiu gražiu užsienio lietuvių darbu ir sakė, okup. Lietuvoje panašius kasdien nepasiekiamus kalendorius nėra, o jei būtų, vyrautų komunistinė propaganda. Visų tu didelių kultūrinių darbų siela, širdis ir pagrindinis kūrėjas yra rašytojas Kazimieras Barėnas, nepaprastai kuklus, tylus mūsų tautos kultūrininkas. Jis visus minėtus leidinius redaguoja, parengia spaudai. Seniai jis turėjo būti deramai pagerbtas laisvojo pasaulio lietuvių, bet jie vis rūpinosi pūtimu mažų šepelių, kėlimu į kraigo viršūnę mažų darbų ir mažųjų darbuotojų, pasibaigiančių su kokio komiteto ar kongreso surengimu. K. Barėno darbai yra ir pasiekimas mūsų tautos kultūros istorijoje šimtmečiams.

Minėjame J. Lūzos rašinyje pasigedau "Nidos" knygų klubo adresu, per kurį galima užsisakyti visus tuos leidinius. Jis yra: Lithuanian House, 1, Ladbroke Gardens, London W. 11, Britain.

Algirdas Gustaitis

MENAS IR VAGYS

Kas sako, kad žmonės nemėgsta meno? Kas sako, kad žmonėms nepatinka dail. Dags? Štai įrodymas, kad žmonės mėgsta meną ir kad jiems patinka torontiško dail. Dags darbai: jei nepatiktų, jų nevogtų. Kanadoje nuo 1956 m. pavogta: iš Lietuvių Namų 3 (jų du net iš raštinės), iš liet. studentų patalpos 2, iš dviejų galerijų po viena, nuo autorius namų fronto 2 (sunkoko užuolų gabalai), iš vasarnamio aikštės 3. S. m. rugsėjo 20-25 d. d. vagys ryžosi didesniais žygiu: perplėję lango sietuką, į išėmę, išmūšė stiklą, atsidarė langą, ramiai sulindo į vidų, susirinko visas skulptūras (jų buvo septynios), susivyniojo į lovų užtiesalus, rankšluosčius... Tai tik menų mėgėjai, nes žino, kaip rūpestingai reikia apsaugoti meno kūrinius. Pasiėmę dar kaitą, atsidarė duris ir su sunkokais ryšuliais (o jei buvo vienas, tai keletą kartų sugrįžo) laimingai išėjo. O būta tikrai didelių meno mėgėjų ir labai kultūringų vagių, nes viduje nieko nesugadino, nesudaužė, nesuteršė — viską švarkingai paklojo. Savininkas jokiu būdu nemano, kad tai būtų buvę lietuvių žygiai. Kaimynas

Pajieškojimai

Prašoma atsiliepti Gabriūnė Kulikauskiene-Petravičiūtė, kilusi iš Kaltingų miestelio, Tauragės apskrities. Jiėkio jaunystės draugė. Rašyti: Marija Sturimienė-Greiciūtė, 2210 Echo Park Ave., Los Angeles 26, California, USA.

H. Viluckis

TRUKSTA PAMALDU

"T2" buvo rašyta apie kun. B. Liubino 25 m. kunigystės sukaktį, bet niekur nėrašoma kur yra jo bažnyčia, kada buvo kvieisti tikintieji į pamaldas. Vokietija yra tikintųjų kraštas, visur pilna katalikų bažnyčių, bet rasti lietuviškas pamaldas toliau nuo centrų gyvenantiems nelengva. O būtų gera bent kartą į metus išgirsti lietuvišką pomokslą ir Mišias. Įvairiose vietose skelbiamos pamaldos užsieniečiams jų kalbomis, bet nematyti lietuvių kalbos.

H. Viluckis

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

stengėsi uždelsti ir įvesti eilę pakeitimų. Pasak opozicijos vad. R. Stanfieldo, naujajai įstatymą dabartinėje jo formoje palėtu suprasti tik kvalifikuoti pajamų mokesčių specialistai. Premjerui P. E. Trudeau grįžus Otavon, buvo pasiūlyta užbaigti debatus šiuo klausimu. Už šį pasiūlymą pasisakė 121 atstovas, t. y. visi liberalai ir du NDP socialistai, prieš — 80 parlamentarai. Šią savaitę greičiausiai bus balsuojama už įstatymo priėmimą, nors parlamentas jo nėra pakankamai išstudijavęs. Naujasis įstatymas padidins pajamų mokesčio neapmokestinamą sumą iki \$1.500 viengungiam ir iki \$2.850 dviejų asmenų šeimai, kai žmona nedirba. Spėjama, jog reformuotas įstatymas nuo pajamų mokesčio atleis apie 1.000.000 kanadiečių, o 4.000.000 kanadiečių pajamų mokeskis bus nežymiai sumažintas.

A. Kosyginui viešint Toronte, spalio 25 d. raitoji policija prie Ontario Science Centre pastato įsiveržė į demonstrantų eiles. Nuo arklių kanopų ir policininkų rimbų nukentėjo ne tik vyrai, bet ir moterys su vaikais. Pagrindinį šios "kavalerijos" puolimo sūrį teko patirti ukrainiečiams, kurių atstovai policiją apkaltino bereikalingu brutalumu. Metropolitinio Toronto policijos superintendentas V. Telford, apklausinėjęs policininkus, kaltę suvertė demonstrantams, bandžiusiems kelti riaušes. Pastarieji skundais užvertė Ontario teisingumo ministerį A. Lawrence. Jų teigimu, niekas jokių riaušių

nė negalvojo kelti. Demonstracija buvo tvarkinga, nuosaiki, nesudarė jokios grėsmės A. Kosyginui. Ontario ministerių kabineto posėdyje buvo nutarta visą šį klausimą ištirti specialioje komisijoje, kuriai vadovaus teisėjas A. Vannini iš Sault Ste. Marie. Šiuo atveju bene daugiausia tiesos turi "The Toronto Sun" vedamasis, pritaręs specialios komisijos sudarymui ir pataręs premjerui P. E. Trudeau tokius svečius, kaip A. Kosyginas ir Tito, priimti tik Otavoje, nes jų lankymasis kituose Kanados miestuose sukeltų nereikalingą įtampą. Laikraščio pareiškia, kad nemaža dalis demonstracijų prieš A. Kosyginą dalyvių yra asmeniškai patyrę Sovietų Sąjungos žiaurumus ar turi nukentėjusių giminių.

Ontario susisiekimo ministerija 1973 m. įves penkerius metus galiosiančias automobilių registracijos plokštes. Automobilių savininkams tada nereikės keisti plokščių, bet pakaks kasmet nusipirkti specialią priedėlį, kuriu bus galima gauti paštą, išvengiant ilgų eilių automobilių registracijos įstaigose. Penkerių metų registracijos plokštė nuo rudių bus apsaugota specialiais chemikalais. Baltame fone ji turės tris mėlynas raides ir tris skaitlines. Kaip ir lig šiol, plokštės gamins Millbrook kalėjimu. Vienos plokštės savikaina tėra \$0.23. Už ją aštuonių cilindru automobiliu savininkui reikia mokėti \$35, šešių cilindru — \$27.50, keturių cilindru — \$20. Gautas pelnas yra naudojamas keliams taisyti bei naujiems keliams praversti.

ČIKAGOS LIETUVIŲ HORIZONTE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

festivalio metu atrodė, neišsigas ir III teatrų festivalio.

KUNIGŲ TEISMAI SPAUDOJE
Tuo metu, kai vyko II teatrų festivalis, amerikiečių dienraščiai didėmis antraštelėmis skelbė žinią apie kunigo Zdebskio ir kun. Bubnio teismus Lietuvoje, smulkiai aprašydami, kaip žiuriai buvo sumuštas kun. Zdebskis, kaip tikintieji, lapkričio 11 d. Kaune vykstant teismui, surengė net viešą demonstraciją. Antraštėse stipriausiai pabrėžiamas faktas, kad kunigai nuteisti už tai, jog bažnyčioje tikrino vaikus, tėvų paruošus pirmajam Komuniškai. Pagal J. Rugienio potvarkį, Lietuvos kunigams tai daryti leidžiama. Deja, kairiosiose vietinėse kompartijose yra nemažai patalpinu, norinčių padaryti karjerą ir keliauklūpiams patalpinančių Maskvai. Dėlto net savųjų rankomis žiuriai sumušami ir teismai aktyvesni kunigai. Mus stiprina žinia, kad tai, kas daroma Lietuvoje, greit išeina į

viesumą laisvajame Vakarų pasaulyje. Sov. Sąjungos pogrindžio spaudos dėka. Jos informacijos su dideliu dėmesiu ėmė sekti didžiosios Amerikos bei pasaulio žinių agentūros, o taip pat ir žymiausi dienraščiai. Kartais keista, kad lietuvių patalpinu okupantų žiaurumus iškėlė pačios Rusijos pogrindžio spauda.

MUSSOLINI KOPLYCIOJE
"Chicago Sun-Times" lapkr. 26 d. laidose įdėjo dvi nuotraukas, kur kun. V. Parulis, MIC, Hinsdale, ILL, surado seminarijos sienoje esančiame bronziniame "Paskutinės vakarienės" reljefe Mussolinio bruožus. Pasirodo, kad šilietis skulptorius, anais laikais neapkęsdamas Italijos diktatoriaus, jį atvaizdavo kaip Judą. Vėliau kūriny pasiekė Amerika ir rado vietą lietuvių marijonų vienuolyne Hinsdale, kur per ilgus metus buvo kunigų seminarija, supama Čikagos lietuvių labai mėgstamų plačių sodų. Amerikiečių dienraštis šį įvykį iškėlė kaip retą sensaciją.

Sudbury, Ont.

KARIJOMENES SVENTĖ, rengta apylinkės valdybos, praėjo labai paliklio nuotaikoj. Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo pirm. J. Bataitis. Įdomią paskaitą skaitė J. Krucas. Minėję dalį atliko Sudbury lietuvių jaunimas, sumaniai vadovaujamas gimnazijos mokytojos uoliosios Silvijos Martinkutės, kuri paruošė visą meninę programą. Tautinių šokių grupė "Ramunėlė" atliko 4 tautinius šokus. Akordeonu palydėjo A. Gaudis. Deklamavo T. Stepišytė ir P. Tolviša. Ispūdingas buvo Simui Kurdikai pagerbti montžas. S. Martinkutei Z. Gurklytė įteikė gražų raudonų rožių puokštę kaip padėkos ženklą su viltimi, kad Silvija pasilikti mūsų tarpe ir sutartai su gimnazija pasibaigus, nes ji mūsų kolonijai yra labai aktyvi ir kelia lietuvių vardą, gražiai reikšdamasi vietinėje anglų spaudoje. Jos dėka turėjome visą dieną rašyti puslapi su nuotraukomis ir informacija apie lietuvių tautinius šokus. Programa buvo užbaigta audringomis katutėmis. Minėjime dalyvavo ir nemažai kitataučių. Jų tarpe buvo miesto burmistras Giuseppe Fabbro su Ponia. Jis savo kalboje pasidžiaugė programa, drąsino lietuvių ir toliau praturinti savo tautinę kultūrą bei ją praturinti ir Kanadą. Šokiams grojo geras orkestras, veikė buketas ir loterija. Sekančią dieną atlaikyti pamaldas su "Libera" už karius ir partizanus. Pamaldas užrašė LB Sudbury apylinkės valdyba.

JUSTAS STANKUS atšventė savo gimtadienį drauge su metiniu tradiciniu kunigo apsilankymu ir buvo apdovanotas vertingomis dovanomis. Pokylėje dalyvavo artimiausieji šeimos draugai — S. Martinkute su savo mamyte, pirm. J. Bataitis ir kt. Lietuviškoje šeimos nuotaikoje auga 4 dukros. Ją lanko ir "T2".

K. A. S.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Užsitaravo

"Pirmyn" kolchoze atžymimi geriausi kolchozininkai.
— Pirmoji premija pripažinta kaulių šėrejai Onai Petrauskienėi. Ji gauna Lenino raštus, — paskelbė pirmininkas.
— Taip tai ragana ir reikėjo! — atsiliepė viena iškilms dailių.

Mergaitė ir telefonas

Pauglė dukrelė, kalbėjusi telefonu "tik" pusę valandos, pakabino ragelį. Tėvas, tai stebėjė, sarkastiškai paklausė:
— Paprastai tau trunka dvi valandas. Kas nutiko, kad šį kartą truko tik pusę valandos?
— Klaidingas numeris, — atsakė ji.

ŠYPSĖNOS

Viengungis

— Parodyk man amerikietį, kuris gali gerti kiek nori, lošti kiek nori ir negrįžti namo kol nori, aš tau parodysiu viengungį.
— Kuris pasikeitė?
— Vyrelė, netikėkiau, kad nuo penkių stiklinių žmogus gali taip pasikeisti.
— Bet aš juk išgeriau tik vieną.
— O, atsiprašau, tai aš išgeriau penkis...

Nelaimė

Vienas žmogelis gatvėje sutiko seną bičiulį ir atvėrė savo širdį:
— Žmona mane pametė ir išėjo iš namų... Ar gali būti blogiau?
— Gali! Kai ji sugrįš...

St. Catharines, Ont.

KALEDŲ EGLUTĖ vaikams ruošia vietinė Bendruomenė gruodžio 19 d., 4 v. p. p., Tėvų pranciškonų patalpose, 75 Rolls Ave. Kaledų senelis apdovanos vaikučius kaledinėm dovanom ir lauks jų pasirodymo pagal sugebėjimus. Apylinkės valdyba kviečia dalyvauti visus tėvus su vaikais.

BRIGHTON KINO TEATRE,

127 Roncesvalles Ave.,
Toronto, tel. 532-2710
Du spalvoti filmai:
GRUODŽIO 9 — 14
On a Clear Day
su Barbara Streisand
nuostabaus grožio kūriny
Priedo: "Targets"
su Boris Karloff

GRUODŽIO 16 — 23
dvi jaudinančios istorinės dramos:
"WELL BURY YOU"
— praėjusios kūjo ir pjautuvo dienos, priedo: "HITLERIO PASKUTINIS 10 DIENŲ".
Nepaprastai pamatyti šiuos idomius filmus

ASTRO TRAVEL SERVICE

2198 Bloor St. West • Telefonas 766-1118
Toronto 9, Ontario

Pigios kelionės po visą pasaulį. Informacijų teirautis:
Mrs. Vera Vasara, tel. 766-1118
BUENOS AIRES: nuo lapkričio 27 iki gruodžio 17 — \$330.00
• Sutvarkome dokumentus giminių imigracijai arba ilgam vizitui •

Dar nevēlu užsisakyti ir praleisti
ATOSTOGAS SAULETOJ FLORIDOJ
ant smėlėto Atlanto kranto lietuviškoj aplinkoj. —

Rašykite:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr.,
MIAMI BEACH, FLA. 33139, USA. Tel. 672-4903

NOTARAS

A. LIUDZIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708
namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING

J. LISAS, K.S.,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMERIS,
ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR APSILYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminister Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

ATLIEKU GRINDŲ

ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

MEDUS -

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar korinose. Iš bityno:
Eagles Nest
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Telefonas 534-0563

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniai nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniai nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.v. — 6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu

VALAU FOTELIUS

IR ĮVARIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaupau Jums laisvą ir pradedant kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

INSURANCE

DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVARIŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiūsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Firmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityrę specialistai su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.
Vežamas turmas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

1972 ZENITH RANKŲ DARBO SPALVOTA TELEVIZIJA su CHROMACOLOR

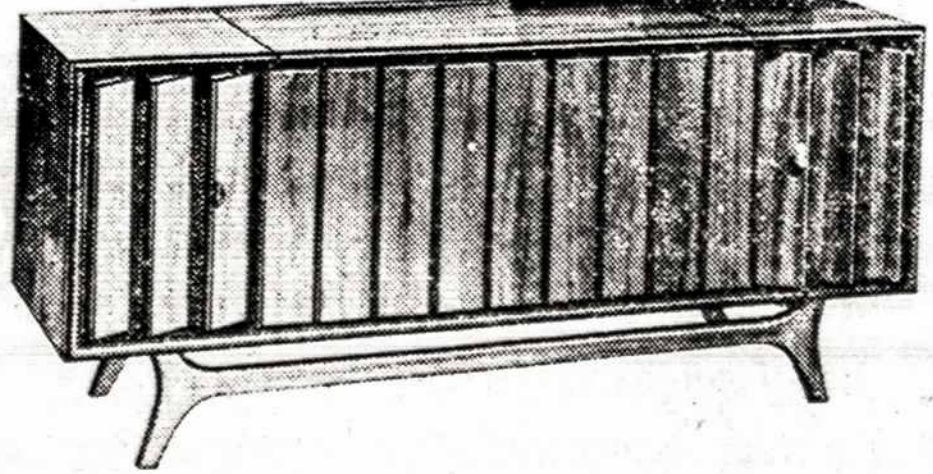
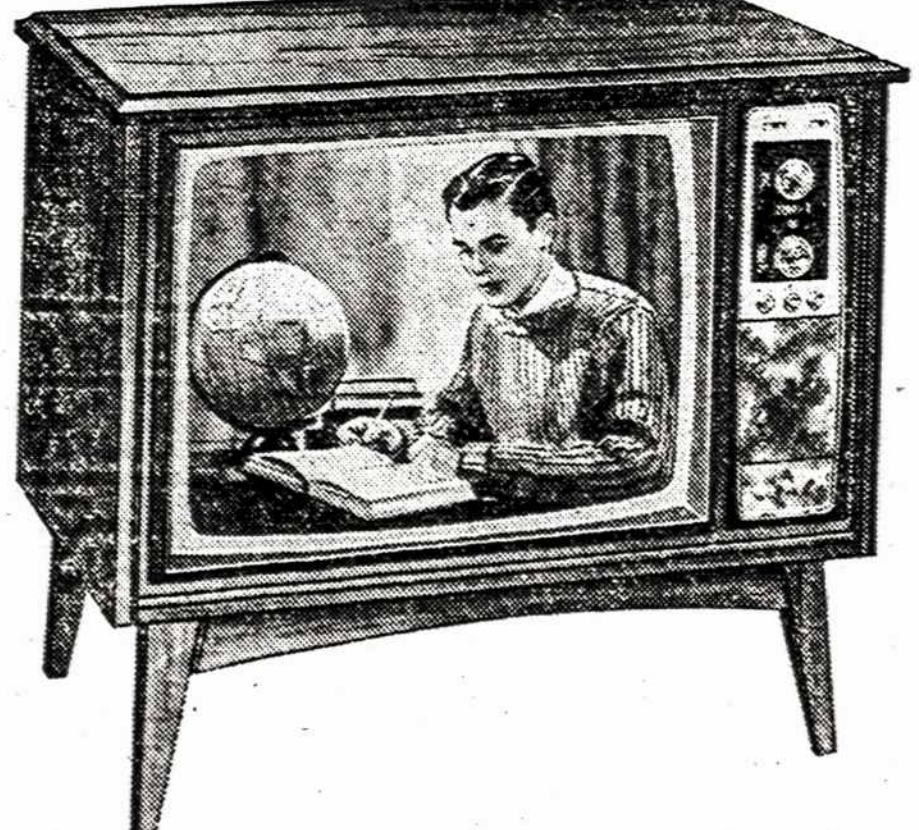
TIK ZENITH TAI TURI

- Neturinti sau lygios kokybės
- ZENITH televizijos aparatai

YRA DAUG PATVARESNI, GERESNI

IR PERDUODA DAUG GERESNĮ

VAIZDĄ NEI KITI.

TUOJAU GALITE GAUTI PAS ALFA RADIO and TV

672 Lansdowne Ave.

Tel. 531-6165

Toronto 4, Ont.

295 Roncesvalles Ave.

Tel. 536-1373

Toronto 3, Ont.

Atidaryta kasdien nuo 9-6 v.v. ketvirtad. ir penktad. nuo 9-9 v.v.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BACĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parpiina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parpiina elismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atskviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

